

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 897/2014**z dne 18. avgusta 2014****o določitvi posebnih določb za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 291 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 232/2014 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o ustanovitvi evropskega instrumenta sosedstva ⁽¹⁾ in zlasti člena 12 Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 236/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o določitvi skupnih pravil in postopkov za izvajanje instrumentov Unije za financiranje zunanjega delovanja ⁽²⁾ in zlasti člena 6(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eno od področij, ki jih zadeva Uredba (EU) št. 232/2014, vključuje sodelovanje med eno ali več državami članicami Evropske unije na eni strani ter eno ali več partnerskimi državami na drugi strani, kot je opredeljeno v Prilogi I k navedeni uredbi, in/ali Rusko federacijo na obmejnem območju ob skupnem delu zunanje meje z Unijo za krepitev čezmejnega sodelovanja.
- (2) V Uredbi (EU) št. 236/2014 so določena pravila za izvajanje pomoči, ki se uporabljajo za vse instrumente za zunanje delovanje.
- (3) V Uredbi (EU) št. 232/2014 je določeno, da se sprejmejo izvedbena pravila s posebnimi določbami za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja. Navedena pravila med drugim vključujejo določbe o stopnjah in načinih sofinanciranja, vsebini, pripravi, spremembah in zaključku skupnih operativnih programov, vlogi in funkciji struktur programa, vključno z njihovim položajem, učinkovito identifikacijo, obveznostmi in odgovornostmi, opisom sistemov upravljanja in nadzora, pogoji tehničnega upravljanja in finančnega poslovanja podpore Unije, postopkih izterjave v vseh državah udeleženkah, spremljanju in ocenjevanju, dejavnostih spodbujanja prepoznavnosti in informativnih dejavnostih ter deljenem in posrednem upravljanju.
- (4) V programskem dokumentu iz člena 9(1) Uredbe (EU) št. 232/2014 so opredeljeni strateški cilji čezmejnega sodelovanja ter tematski cilji in pričakovani okvirni rezultati navedenega sodelovanja, vključuje pa tudi seznam skupnih operativnih programov, ki jih je treba oblikovati.
- (5) Čezmejno sodelovanje bi bilo treba izvajati z večletnimi skupnimi operativnimi programi, ki zajemajo sodelovanje za posamezno mejo ali skupino meja in obsegajo večletne prednostne naloge, ki vključujejo sveženj usklajenih tematskih ciljev in jih je mogoče izvajati s podporo Unije.
- (6) Pripraviti je treba izvedbena pravila o podrobnih določbah za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014, hkrati pa državam udeleženkam omogočiti določeno stopnjo prožnosti, kar zadeva podrobna pravila za organizacijo in izvajanje posameznega programa glede na njegove posebnosti. Na podlagi tega načela in te uredbe bi morale države udeleženke Komisiji v skladu s členom 10(4) Uredbe (EU) št. 232/2014 skupaj predložiti predloge za skupne operativne programe, ki jih Komisija sprejme.
- (7) Ker naj bi vse države udeleženke sodelovale v strukturah odločanja programa, medtem ko je za naloge izvajanja običajno pooblaščen organ upravljanja s sedežem v državi članici, so potrebna pravila, ki bi urejala organizacijsko strukturo in bi zajemala naloge organa upravljanja ter razdelitev nalog med posameznimi organi in znotraj vsakega organa, ki je del programskih struktur.

⁽¹⁾ ULL 77, 15.3.2014, str. 27.

⁽²⁾ ULL 77, 15.3.2014, str. 95.

- (8) Komisija glede na izkušnje iz programskega obdobja 2007–2013 ne bo samodejno prevzela končne odgovornosti za izterjave v partnerskih državah. Zato so bile v izvedbenih pravilih določene nove določbe, ki državam udeleženkam nalagajo več odgovornosti v zvezi z upravljanjem, nadzorom in revizijo. V programih bo treba opredeliti lastne sisteme upravljanja in nadzora, ki bodo temeljili na teh pravilih. Partnerske države bodo morale organom upravljanja pomagati pri izvajanju programov z ustanovitvijo nacionalnih organov, nadzornih kontaktnih točk in skupine revizorjev.
- (9) V skladu s členom 10(8) Uredbe (EU) št. 232/2014 države udeleženke z organom upravljanja po potrebi podpisajo sporazume, da se določijo določbe, ki niso vključene v sporazume o financiranju, podpisane s partnerskimi državami ali Rusko federacijo.
- (10) Glede na izkušnje iz programskega obdobja 2007–2013 postopki in pravila za dodelitev nepovratnih sredstev, ki jih je Komisija pripravila za zunanje delovanje, ne bodo več obvezni. V okviru programov bi bilo treba dovoliti uporabo postopkov, ki jih razvijejo države udeleženke, če so izpolnjeni določeni standardi iz te uredbe.
- (11) V skladu s členom 7(7) Uredbe (EU) št. 232/2014 se lahko financiranje na podlagi te uredbe združi s sredstvi, ki se dodelijo na podlagi drugih ustreznih uredb Unije. To bo omogočilo prenos financiranja iz Uredbe (EU) št. 232/2014 na programe, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Enakovredno pravilo v Uredbi (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ določa, da se financiranje prenese na Uredbo (EU) št. 232/2014, s čimer se zajame sodelovanje upravičencev iz slednje uredbe v programih čezmejnega sodelovanja, za katere velja ta uredba. Ta nova pravila bodo poenostavila postopke upravljanja v zvezi s sodelovanjem teh držav v programih.
- (12) Ker se programi običajno izvajajo prek deljenega upravljanja, bi morali biti sistemi upravljanja in nadzora v skladu s pravili Unije, zlasti z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 ⁽⁴⁾ ter Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ⁽⁵⁾. Komisija bi morala zagotoviti, da se sredstva Unije porabljajo v skladu s pravili, ki se uporabljajo med izvajanjem programov.
- (13) Ti ukrepi so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 232/2014.
- (14) Da bi se omogočilo pravočasno načrtovanje in izvajanje programov, bi morala ta uredba začeti veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

PRVI DEL

VSEBINA IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Vsebina

V tej uredbi so določene podrobne določbe za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja, kot je opredeljeno v členu 12 Uredbe (EU) št. 232/2014 in členu 6(2) Uredbe (EU) št. 236/2014.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL L 347, 20.12.2013, str. 259).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 77, 15.3.2014, str. 11).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „program“ pomeni skupni operativni program v smislu člena 10 Uredbe (EU) št. 232/2014;
- (b) „države udeleženke“ pomenijo vse države članice, partnerske države pri čezmejnem sodelovanju in katero koli državo Evropskega gospodarskega prostora, ki sodelujejo v programu;
- (c) „programski dokument“ pomeni dokument iz člena 9(1) Uredbe (EU) št. 232/2014, v katerem so opredeljeni strateški cilji, seznam programov, njihova okvirna večletna dodelitev in geografska upravičenost;
- (d) „programsko območje“ pomeni glavne regije, sosednje regije, pomembna socialna, gospodarska ali kulturna središča oziroma teritorialne enote iz člena 8(3) oziroma (4) Uredbe (EU) št. 232/2014;
- (e) „glavne regije“ pomenijo teritorialne enote iz člena 8(1) Uredbe (EU) št. 232/2014 ter mejna območja geografskih enot iz instrumenta za predpristopno pomoč in držav Evropskega gospodarskega prostora, kot so opredeljena v programskem dokumentu;
- (f) „sosednje regije“ pomenijo teritorialne enote iz člena 8(2) Uredbe (EU) št. 232/2014 ter teritorialne enote, ki mejijo na glavne regije v geografskih enotah iz instrumenta za predpristopno pomoč in v državah Evropskega gospodarskega prostora;
- (g) „skupni nadzorni odbor“ pomeni skupni odbor, ki je pristojen za spremljanje izvajanja programa;
- (h) „organ upravljanja“ pomeni organ ali telo, ki mu država udeleženka dodeli pristojnost za upravljanje programa;
- (i) „nacionalni organ“ pomeni subjekt, ki ga imenuje vsaka država udeleženka in je glavni odgovorni subjekt za podporo organa upravljanja pri izvajanju programa na ozemlju države udeleženke;
- (j) „skupni tehnični sekretariat“ pomeni organ, ki ga za pomoč programskim organom ustanovijo države udeleženke;
- (k) „finančni instrumenti“ pomenijo ukrepe Unije v obliki dopolnilne finančne podpore za uresničevanje enega ali več posameznih ciljev politik Unije. Taki instrumenti imajo lahko obliko naložb v kapital ali navidezni lastniški kapital, posojil ali jamstev ali drugih instrumentov delitve tveganja ter se lahko kombinirajo z nepovratnimi sredstvi, kadar je to ustrezno;
- (l) „partnerske države pri čezmejnem sodelovanju“ pomenijo države in ozemlja iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 232/2014 ter Rusko federacijo, pa tudi upravičence iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 231/2014, kadar obstaja sofinanciranje na podlagi slednje uredbe;
- (m) „nepravilnosti“ pomenijo vsako kršitev sporazuma o financiranju, pogodbe ali prava, ki se uporablja, ki je posledica delovanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, vključenega v izvajanje programa, in ki zaradi neupravičene postavke odhodkov škoduje ali bi škodovala proračunu Unije;
- (n) „prispevek Unije“ pomeni del upravičenih odhodkov programa ali projekta, ki ga financira Unija;
- (o) „pogodba“ pomeni vsako pogodbo o izvedbi javnega naročila ali pogodbo o nepovratnih sredstvih, ki se sklene v okviru programa;
- (p) „veliki infrastrukturni projekti“ pomenijo projekte, ki zajemajo sklop gradenj, dejavnosti ali storitev, katerih namen je izpolniti enovito nalogo posebne narave z jasno opredeljenimi cilji skupnega interesa za izvajanje naložb s čezmejnimi vplivom in koristmi, ter pri katerih se za pridobitev infrastrukture dodeli proračunski delež v višini vsaj 2,5 milijona EUR;

- (q) „posredniški organ“ pomeni kateri koli javni ali zasebni organ, ki deluje pod pristojnostjo organa upravljanja ali v imenu tega organa izvaja naloge v povezavi z upravičenci, ki izvajajo projekte;
- (r) „izvajalec“ pomeni fizično ali pravno osebo, s katero je bila sklenjena pogodba o izvedbi javnega naročila;
- (s) „upravičenec“ pomeni fizično ali pravno osebo, s katero je bila podpisana pogodba o nepovratnih sredstvih;
- (t) „obračunsko leto“ pomeni obdobje od 1. julija do 30. junija, razen za prvo obračunsko leto, ki se začne z datumom začetka upravičenosti odhodkov in konča s 30. junijem 2015. Zadnje obračunsko leto je obdobje od 1. julija 2023 do 30. septembra 2024. Pri posrednem upravljanju prek mednarodne organizacije v smislu člena 80 je obračunsko leto finančno leto;
- (u) „finančno leto“ pomeni obdobje od 1. januarja do 31. decembra.

DRUGI DEL

SKUPNE DOLOČBE

NASLOV I

SPLOŠNI OKVIR ZA IZVAJANJE

POGLAVJE 1

Programi

Člen 3

Priprava

Vsak program se pripravi ob soglasju vseh držav udeleženk v skladu z Uredbo (EU) št. 232/2014, programskim dokumentom in to uredbo.

Člen 4

Vsebina

Vsak program vsebuje zlasti naslednje informacije:

1. Uvod: kratek opis posameznih korakov priprave programa, vključno z informacijami o posvetovanjih in sprejetih ukrepih za vključitev držav udeleženk in drugih zainteresiranih strani v pripravo programa.
2. Opis programskega območja:
 - (a) glavne regije: seznam upravičenih teritorialnih enot, kot je določen v programskem dokumentu, in po potrebi kakršna koli razširitev v skladu s členom 8(4) Uredbe (EU) št. 232/2014 in zahtevami iz programskega dokumenta;
 - (b) sosednje regije, kadar je to ustrezno: seznam sosednjih regij, utemeljitev njihove vključitve v skladu z zahtevami iz programskega dokumenta in pogoji za njihovo sodelovanje v programu v skladu z odločitvijo držav udeleženk;
 - (c) pomembna socialna, gospodarska ali kulturna središča iz člena 8(3) Uredbe (EU) št. 232/2014, kadar je to ustrezno: seznam središč po prednostnih področjih, utemeljitev njihove vključitve v skladu z zahtevami iz programskega dokumenta in pogoji za njihovo sodelovanje v programu v skladu z odločitvijo držav udeleženk;
 - (d) zemljevid programskega območja, na katerem je navedeno ime posameznih teritorialnih enot ter ki po potrebi razlikuje med teritorialnimi enotami iz točk (a), (b) in (c);
 - (e) poleg opisa programskega območja se v programu po potrebi označi tudi namera o uporabi člena 10(5) Uredbe (EU) št. 232/2014 pod pogoji iz programskega dokumenta.

3. Programska strategija:

- (a) opis programske strategije, vključno z izbiro tematskih ciljev in ustreznih prednostnih nalog v skladu z določbami programskega dokumenta;
- (b) utemeljitev izbrane strategije na podlagi:
 - analize socialno-ekonomskega in okoljskega položaja programskega območja v smislu prednosti in slabosti ter srednjeročnih potreb, ki izhajajo iz navedene analize,
 - opisa preteklih izkušenj pri čezmejnih programih,
 - širših posvetovanj z zainteresiranimi stranmi, informacij o skladnosti z drugimi programi v zadevnih državah in regijah, ki jih financira Unija, vključno z analizo skladnosti z nacionalnimi in regionalnimi strategijami ter politikami,
 - analize tveganja in ukrepov za zmanjšanje tveganja;
- (c) opis objektivno preverljivih kazalnikov, zlasti:
 - pričakovanih rezultatov za vsako prednostno nalogo ter ustreznih kazalnikov rezultatov z izhodiščno vrednostjo in ciljno vrednostjo,
 - kazalnikov učinka za vsako prednostno nalogo, vključno s številčno opredeljeno ciljno vrednostjo, ki bodo po pričakovanjih prispevali k rezultatom;
- (d) opis načinov vključevanja naslednjih vprašanj, ki zadevajo več področij, kadar je to ustrezno: demokracija in človekove pravice, okoljska trajnost, enakost spolov in HIV/aids.

4. Strukture ter imenovanje pristojnih organov in organov upravljanja:

- (a) sestava skupnega nadzornega odbora in njegove naloge;
- (b) organ upravljanja in postopek njegovega imenovanja;
- (c) nacionalni organi v vseh državah udeleženkah, zlasti organ v vsaki državi udeleženki iz členov 20 in 31 ter po potrebi podporne strukture, ki niso navedene v točkah (e) in (f);
- (d) postopek oblikovanja skupnega tehničnega sekretariata ter po potrebi podružnic in njihovih nalog;
- (e) revizijski organ in člani skupine revizorjev;
- (f) organ ali organi, ki so določeni kot nadzorne kontaktne točke v vseh državah udeleženkah, in njihove naloge v skladu s členom 32.

5. Izvajanje programa:

- (a) kratek opis sistemov upravljanja in nadzora v skladu s členom 30;
- (b) časovni okvir izvajanja programa;
- (c) opis postopkov izbire projektov v skladu s členom 30;
- (d) opis vrste podpore po prednostnih nalogah v skladu s členom 38, vključno s seznamom projektov, ki se izberejo s postopkom neposredne dodelitve, ali prispevkov za finančne instrumente. Vključuje tudi okvirni časovni raspored za izbiro projektov, ki naj bi se financirali v skladu s členom 41;
- (e) opis načrtovane uporabe tehnične pomoči in postopkov oddaje javnega naročila, ki se uporabljajo;
- (f) opis sistemov spremljanja in nadzora z okvirnim načrtom spremljanja in ocenjevanja med trajanjem programa;

- (g) komunikacijska strategija za celotno programsko obdobje ter okvirni načrt obveščanja in komuniciranja za prvo leto;
- (h) informacije o izpolnjevanju regulativnih zahtev iz Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (i) okvirni finančni načrt, ki vsebuje naslednji tabeli (brez delitve po državah udeleženkah):
 - tabelo s podrobno opredelitvijo začasnih letnih finančnih odobritev za obveznosti in plačila, ki so predvidene kot podpora Unije za vsak tematski cilj in tehnično pomoč. Odobritve za prvo leto vključujejo stroške pripravljanih ukrepov v skladu s členom 16,
 - tabelo s podrobno opredelitvijo okvirnih zneskov finančnih odobritev podpore Unije in sofinanciranja za celotno programsko obdobje za vsak tematski cilj in tehnično pomoč;
- (j) pravila o upravičenosti odhodkov iz členov 48 in 49;
- (k) porazdelitev obveznosti med države udeleženke v skladu s členom 74;
- (l) pravila prenosa, uporabe in spremljanja sofinanciranja;
- (m) opis sistemov IT za poročanje ter izmenjavo računalniških podatkov med organom upravljanja in Komisijo;
- (n) jeziki, ki se uporabljajo v okviru programa v skladu s členom 7.

Člen 5

Sprejetje

1. Države udeleženke v enem letu po odobritvi programskega dokumenta Komisiji skupaj predložijo predlog programa, ki zajema vse elemente iz člena 4. Države udeleženke pred njegovo predložitvijo Komisiji pisno potrdijo, da se strinjajo z vsebino programa.
2. Komisija preveri, da program vsebuje vse elemente iz člena 4. Komisija oceni skladnost programa z Uredbo (EU) št. 232/2014, programskim dokumentom, to uredbo in drugo ustrezno zakonodajo Unije. Ocena obravnava zlasti:
 - (a) kakovost analize ter njeno skladnost s predlaganimi prednostnimi nalogami in drugimi programi, ki jih financira Unija;
 - (b) točnost finančnega načrta;
 - (c) skladnost z Direktivo 2001/42/ES.
3. V treh mesecih po datumu predložitve programa Komisija da pripombe in zahteva potrebne spremembe. V dveh mesecih po zahtevi Komisije države udeleženke predložijo vse potrebne informacije. V šestih mesecih po datumu predložitve programa Komisija odobri program, če so bile vse njene pripombe ustrezno upoštevane. Komisija lahko te roke podaljša glede na naravo zahtevanih sprememb.
4. Vsak program je sprejet s sklepom Komisije za celoten čas trajanja programa v skladu s členom 10(4) Uredbe (EU) št. 232/2014.

Člen 6

Prilagoditve in spremembe

1. Prilagoditve programa, ki ne vplivajo bistveno na naravo in cilje programa, se štejejo za nebistvene. Zlasti:
 - (a) skupne spremembe do 20 % prvotno dodeljenega prispevka Unije za vsak tematski cilj ali tehnično pomoč ali prispevka Unije, kakor je bil spremenjen v skladu z odstavkom 2, vključno s prenosom med tematskimi cilji ali s tehnične pomoči na tematske cilje;
 - (b) skupne spremembe do 20 % prvotno dodeljenega prispevka Unije za vsak tematski cilj ali prispevka Unije, kakor je bil spremenjen v skladu z odstavkom 2, vključno s prenosom s tematskih ciljev na tehnično pomoč.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

Spremembe finančnega načrta programa iz točke (a) lahko ob predhodni odobritvi skupnega nadzornega odbora neposredno izvede organ upravljanja. Organ upravljanja Komisijo o kakršnih koli takih spremembah obvesti najpozneje v naslednjem letnem poročilu in ji predloži vse potrebne dodatne informacije.

V primeru sprememb finančnega načrta programa iz točke (b) organ upravljanja zaprosi za predhodno odobritev skupnega nadzornega odbora in Komisije.

2. Po utemeljeni zahtevi skupnega nadzornega odbora ali na pobudo Komisije po posvetovanju s skupnim nadzornim odborom se lahko programi spremenijo na podlagi naslednjega:

- (a) pregleda programskega dokumenta;
- (b) večjih socialno-ekonomskih sprememb ali znatnih sprememb programskega območja;
- (c) težav pri izvajanju;
- (d) sprememb finančnega načrta, ki presegajo prožnost iz odstavka 1, ali kakršne koli spremembe, ki znatno vpliva na naravo in cilje programa;
- (e) revizij, spremljanja in ocenjevanj.

3. Zahteve za spremembo programov so ustrezno utemeljene in izražajo pričakovani učinek sprememb na program.

4. Komisija predložene informacije oceni v skladu z odstavkoma 2 in 3. Če ima pripombe, ji organ upravljanja predloži vse potrebne dodatne informacije. V petih mesecih po predložitvi zahteve za spremembo Komisija odobri spremembo, če so bile vse njene pripombe ustrezno upoštevane.

5. Kakršna koli sprememba programa v primerih iz odstavka 2 ali člena 66(5) se sprejme s sklepom Komisije in lahko zahteva spremembo sporazumov o financiranju iz členov 8 in 9.

Člen 7

Uporaba jezikov

1. Pri vsakem programu se kot delovni jezik uporablja en ali več uradnih jezikov Unije. Poleg tega se lahko države udeleženke odločijo, da bodo za delovni jezik uporabljale druge jezike, ki niso uradni jeziki Unije. Izbira delovnih jezikov je opisana v programu v skladu s členom 4.

2. Da se upošteva partnerski vidik programov, lahko upravičenci vse dokumente v zvezi s projektom predložijo organu upravljanja v svojem nacionalnem jeziku, če je ta možnost v programu posebej navedena ter če skupni nadzorni odbor prek organa upravljanja zagotovi sredstva za potrebno prevajanje in tolmačenje.

3. Stroški prevajanja in tolmačenja za vse jezike, ki so bili izbrani v okviru programa, se krijejo iz proračuna za tehnično pomoč na programski ravni ali iz proračuna za posamezni projekt na ravni projekta.

POGLAVJE 2

Sporazumi o financiranju

Člen 8

Sporazumi o financiranju s partnerskimi državami pri čezmejnem sodelovanju

1. Komisija sklene sporazume o financiranju s posameznimi partnerskimi državami pri čezmejnem sodelovanju. Sporazume o financiranju lahko podpišejo tudi druge države udeleženke ali organ upravljanja ali država, ki gosti organ upravljanja.

2. Sporazumi o financiranju se podpišejo najpozneje konec leta, ki sledi letu, v katerem je bil sprejet sklep Komisije o sprejetju programa. Kadar pa program vključuje več kot eno partnersko državo pri čezmejnem sodelovanju, pred navedenim datumom vse strani podpišejo vsaj en sporazum o financiranju. Druge partnerske države pri čezmejnem sodelovanju lahko podpišejo posamezne sporazume o financiranju pozneje. Do začetka veljavnosti sporazuma o financiranju ni mogoče izvajati zunanjega dela programa z navedeno partnersko državo pri čezmejnem sodelovanju. Kadar se program sofinancira na podlagi Uredbe (EU) št. 231/2014 in je partnerskih držav pri čezmejnem sodelovanju več, vse strani najpozneje ob koncu leta, ki sledi letu, v katerem je bil sprejet sklep Komisije o sprejetju programa, podpišejo vsaj en sporazum o financiranju z eno partnersko državo udeleženko, navedeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 232/2014, ali Rusko federacijo.

Člen 9

Sporazumi o financiranju s partnerskimi državami pri čezmejnem sodelovanju, ki zagotavljajo sofinanciranje

1. Kadar se sofinanciranje, ki ga zagotavlja partnerska država pri čezmejnem sodelovanju, prenese na organ upravljanja, sporazum o financiranju iz člena 8 podpišejo tudi druge udeležene države članice in partnerske države pri čezmejnem sodelovanju ter organ upravljanja ali država, ki gosti organ upravljanja.

2. Ta sporazum o financiranju vsebuje določbe v zvezi s sofinanciranjem, ki ga zagotavlja partnerska država pri čezmejnem sodelovanju, kot so:

- (a) znesek;
- (b) načrtovana uporaba in pogoji uporabe, vključno s pogoji za predložitev vloge;
- (c) načini plačila;
- (d) finančno poslovanje;
- (e) vodenje evidenc;
- (f) obveznosti poročanja;
- (g) preverjanja in nadzor;
- (h) nepravilnosti in izterjave.

POGLAVJE 3

Drugi sporazumi ali memorandumu o soglasju

Člen 10

Vsebina

Organ upravljanja lahko z državami udeleženkami sklene memorandum o soglasju ali kakršen koli drug sporazum z okvirnimi programskimi določbami, zlasti o nacionalnem sofinanciranju, posebnih finančnih obveznostih, revizijah in izterjavah.

Vsebina takih memorandumov o soglasju ali katerih koli drugih sporazumov je v skladu z določbami iz te uredbe in sporazumov o financiranju.

POGLAVJE 4

Izvajanje

Člen 11

Načini izvajanja

Programi se običajno izvajajo z deljenim upravljanjem prek držav članic v skladu s členom 59 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Države udeleženke lahko predlagajo izvajanje s posrednim upravljanjem, ki ga partnerska država pri čezmejnem sodelovanju ali mednarodna organizacija izvaja v skladu s členom 60 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Programe, ki se izvajajo s posrednim upravljanjem, ureja tretji del te uredbe.

NASLOV II

SOFINANCIRANJE

Člen 12

Stopnja sofinanciranja

1. Sofinanciranje znaša vsaj 10 % prispevka Unije.
2. Sofinanciranje je, če je to mogoče, uravnoteženo razporejeno med trajanjem programa, da se ob zaključku programa doseže minimalni cilj v višini 10 %.
3. Pomoč, ki se dodeli v okviru programa, je skladna s pravili Unije o državni pomoči, ki se uporabljajo v smislu člena 107 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 13

Viri sofinanciranja

1. Sofinanciranje izhaja iz virov, ki niso Unija.
2. Države udeleženke znotraj posameznega programa prosto določijo vir, znesek in razporeditev sofinanciranja.
3. Če partnerska država pri čezmejnem sodelovanju prenese svoje sofinanciranje na organ upravljanja, se ureditev glede zagotavljanja, uporabe in spremljanja sofinanciranja določi v sporazumu o financiranju iz člena 9 in po potrebi v sporazumih iz člena 10.
4. V vseh drugih primerih se lahko ureditev, ki se uporablja za sofinanciranje, določi v sporazumih iz člena 10.

Člen 14

Prispevki v naravi

1. Kakršno koli zagotavljanje brezplačnih nefinančnih virov s strani tretje osebe se šteje za prispevke v naravi na ravni programa ali projekta. Stroški osebja, ki sodeluje pri projektu ali programu, se ne štejejo za prispevek v naravi, lahko pa se štejejo za del najmanj 10-odstotnega sofinanciranja iz člena 12, kadar jih plačajo upravičenci ali države udeleženke.
2. Prispevki v naravi niso upravičeni stroški in se ne smejo šteti kot del najmanj 10-odstotnega sofinanciranja iz člena 12.

NASLOV III

OBDOBJE IZVAJANJA

Člen 15

Obdobje izvajanja

Obdobje izvajanja posameznega programa se začne z datumom, ko Komisija sprejme program, in se zaključi najpozneje 31. decembra 2024.

Člen 16

Začetna faza programa

1. Pri deljenem upravljanju se program v državah članicah udeleženkah začne po prejetju obvestila iz člena 25(4), s katerim Komisija obvešča, da ne bo zahtevala dokumentov iz navedenega člena ali da nima nobenih pripomb. Države udeleženke lahko pripravljalne ukrepe, potrebne za vzpostavitev sistemov upravljanja in nadzora, začnejo izvajati že prej. S tem povezani stroški so upravičeni v skladu s členom 36.

2. Pri posrednem upravljanju iz členov 80 in 82 se program v državah članicah udeleženkah začne po začetku veljavnosti sporazuma, s katerim se naloge izvajanja proračuna zaupajo mednarodni organizaciji ali partnerski državi pri čezmejnem sodelovanju.
3. Poleg tega se lahko sprejmejo naslednji dodatni pripravljalni ukrepi, potrebni za začetek programa:
 - (a) ustanovitev organa upravljanja in po potrebi skupnega tehničnega sekretariata;
 - (b) prvi sestanki skupnega nadzornega odbora, vključno s predstavniki partnerskih držav pri čezmejnem sodelovanju, ki še niso podpisale sporazuma o financiranju ali pri katerih sporazum o financiranju še ni začel veljati;
 - (c) priprava in začetek izbire projektov ali postopkov oddaje javnega naročila s klavzulo o odložitvi, ki je povezana z začetkom veljavnosti sporazumov o financiranju.
4. Do začetka veljavnosti posameznih sporazumov o financiranju se lahko z ustrežno partnersko državo pri čezmejnem sodelovanju začnejo izvajati samo pripravljalni ukrepi iz odstavkov 1 in 3.

Člen 17

Prekinitev programa

1. Kadar ustreznega sporazuma o financiranju pred datumom iz člena 8(2) ni podpisala nobena partnerska država pri čezmejnem sodelovanju, se program prekine.

Že dodeljeni letni obroki iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ostanejo na voljo do konca svojega običajnega življenjskega obdobja, vendar se lahko uporabijo samo za dejavnosti, ki potekajo izključno v zadevnih državah članicah in za katere so bile pogodbe sklenjene pred sklepom Komisije o prekinitvi. Organ upravljanja Komisiji pošlje končno poročilo v treh mesecih od zaključka pogodb, pri čemer slednja ravna v skladu z odstavkoma 2 in 3.

2. Kadar programa ni mogoče izvajati zaradi težav pri odnosih med državami udeleženkami in v drugih ustrezno utemeljenih primerih, se lahko Komisija na zahtevo skupnega nadzornega odbora ali na svojo pobudo po posvetovanju s skupnim nadzornim odborom odloči za prekinitev programa pred datumom izteka obdobja izvajanja.

3. Kadar se program prekine, organ upravljanja pošlje končno poročilo v šestih mesecih po sklepu Komisije. Po obračunu plačil predhodnih predfinanciranj Komisija opravi končno plačilo ali po potrebi izda nalog za izterjavo. Komisija tudi sprostí preostali saldo obveznosti.

Druga možnost je znižanje proračunske postavke za program v skladu s točko (c) člena 6(2).

4. V primerih iz odstavkov 1 in 2 se podpora iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v obliki še ne dodeljenih letnih obrokov ali letnih obrokov, ki so bili dodeljeni, nato pa v istem proračunskem letu popolnoma ali delno sproščeni, vendar še niso bili prerazporejeni na drug program iste kategorije programov zunanjskega sodelovanja, dodeli notranjim programom čezmejnega sodelovanja v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 1299/2013.

Podpora na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014 v obliki še ne dodeljenih letnih obrokov ali letnih obrokov, ki so bili dodeljeni, nato pa v istem proračunskem letu popolnoma ali delno sproščeni, se uporabi za financiranje drugih programov ali projektov, ki so upravičeni na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014.

Člen 18

Projekti

1. Pogodba za velike infrastrukturne projekte, ki so izbrani z neposredno dodelitvijo, se podpiše in prispevek za finančne instrumente zagotovi pred 30. junijem 2019.
2. Vse druge pogodbe se podpišejo pred 31. decembrom 2021.
3. Vse dejavnosti v okviru projekta, ki jih financira program, se zaključijo najpozneje 31. decembra 2022.

Člen 19

Zaključek programa

1. Med 1. januarjem 2023 in 30. septembrom 2024 se lahko izvajajo samo dejavnosti, povezane z zaključkom programa.
2. Program se obravnava kot zaključen, ko se izvršijo naslednji postopki:
 - (a) zaključek vseh pogodb, sklenjenih v okviru programa;
 - (b) plačilo ali povrnitev končnega plačila;
 - (c) sprostitev preostalih odobritev s strani Komisije.
3. Zaključek programa ne vpliva na pravico Komisije, da po potrebi izvede naknadne finančne popravke glede organa upravljanja ali upravičencev, če je treba prilagoditi končni znesek programa ali projektov zaradi opravljenih pregledov ali revizij po datumu zaključka.

NASLOV IV

PROGRAMSKE STRUKTURE

Člen 20

Imenovanje pristojnih organov in organov upravljanja

1. Države udeleženke za organ upravljanja izberejo nacionalni, regionalni ali lokalni javni organ ali telo ali organ zasebnega prava za opravljanje javne službe. Isti organ upravljanja je lahko izbran za več kot en program.
2. Države udeleženke imenujejo nacionalni, regionalni ali lokalni javni organ ali telo, ki je funkcionalno neodvisno od organa upravljanja in je edini revizijski organ. Revizijski organ ima sedež v državi članici, ki gosti organ upravljanja. Isti revizijski organ je lahko imenovan za več kot en program.
3. Za izvajanje določenih nalog organa upravljanja se lahko imenuje en ali več posredniških organov, zanje pa je pristojen organ upravljanja. Ustrezna ureditev med organom upravljanja in posredniškimi organi se formalno določi v pisni obliki. Posredniški organ zagotavlja svojo plačilno sposobnost in pristojnost na zadevnem področju ter sposobnost upravnega in finančnega poslovanja.
4. Države udeleženke v sistemih upravljanja in nadzora ter po potrebi v sporazumih o financiranju iz členov 8 in 9 in/ali sporazumih iz člena 10 opredelijo pravila, ki urejajo njihove odnose z organom upravljanja in revizijskim organom, odnose med tema organoma ter odnose med tema organoma in Komisijo.
5. Država članica, v kateri ima organ upravljanja sedež, lahko na lastno pobudo imenuje usklajevalni organ, ki je pristojen za zveze s Komisijo in obveščanje Komisije, usklajevanje dejavnosti drugih zadevnih imenovanih organov in spodbujanje usklajene uporabe veljavnega prava.
6. Vsaka država udeleženka imenuje:
 - (a) nacionalni organ za podporo organu upravljanja pri upravljanju programa v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja;
 - (b) nadzorno kontaktno točko za podporo organu upravljanja pri nadzorovanju obveznosti programa;
 - (c) predstavnika skupine revizorjev iz člena 28(2);
 - (d) predstavnike skupnega nadzornega odbora iz člena 21.

POGLAVJE 1

Skupni nadzorni odbor

Člen 21

Skupni nadzorni odbor

Države udeleženke v treh mesecih po tem, ko Komisija sprejme program, ustanovijo skupni nadzorni odbor.

Člen 22

Sestava skupnega nadzornega odbora

1. Skupni nadzorni odbor je sestavljen iz enega ali več predstavnikov, ki jih imenuje posamezna država udeleženka. Predstavniki so imenovani na osnovi njihove funkcije in ne nastopajo v osebni imenu. Skupni nadzorni odbor lahko kot opazovalce imenuje tudi druge osebe.
2. Kadar koli je mogoče in ustrezno, države udeleženke zagotovijo ustrezno sodelovanje vseh zadevnih akterjev, zlasti lokalnih zainteresiranih strani, vključno z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi, da se zagotovi njihova udeležba pri izvajanju programa.
3. Komisija sodeluje pri delu skupnega nadzornega odbora kot opazovalka. Hkrati s predstavniki držav udeleženk je povabljen na vse sestanke skupnega nadzornega odbora. Komisija se lahko odloči, da se bo udeležila celotnega posameznega sestanka skupnega nadzornega odbora, le enega dela ali pa se sestanka ne bo udeležila.
4. Skupnemu nadzornemu odboru predseduje eden od njegovih članov, predstavnik organa upravljanja ali katera koli druga oseba, kot je določeno v poslovniku.
5. Za sekretarja skupnega nadzornega odbora je imenovan predstavnik organa upravljanja, skupnega tehničnega sekretariata ali posredniškega organa iz člena 20(3).

Člen 23

Delovanje

1. Skupni nadzorni odbor soglasno pripravi in sprejme svoj poslovnik.
2. Skupni nadzorni odbor si prizadeva odločati sporazumno. Pri nekaterih odločitvah, zlasti odločitvah glede končne izbire projektov in zneskov nepovratnih sredstev, ki se dodelijo zanje v skladu s poslovníkom, lahko uporabi postopek glasovanja.
3. Vsaka država udeleženka ima enake glasovalne pravice ne glede na število imenovanih predstavnikov.
4. Sekretar, Komisija ali drugi opazovalci nimajo glasovalnih pravic.
5. Predsednik skupnega nadzornega odbora ima vlogo moderatorja in vodi razprave. Predsednik ima glasovalno pravico, kadar je predstavnik države udeleženke.
6. Skupni nadzorni odbor se sestane najmanj enkrat na leto. Predsednik odbora ga skliče na zahtevo organa upravljanja ali na ustrezno utemeljeno zahtevo katere koli države udeleženke ali Komisije. Na pobudo predsednika skupnega nadzornega odbora, organa upravljanja ali katere koli države udeleženke lahko v skladu s poslovníkom sprejema odločitve tudi s pisnim postopkom.
7. Na koncu vsakega sestanka skupnega nadzornega odbora je sestavljen zapisnik, ki ga sopodpišeta predsednik in sekretar. Izvod tega zapisnika se pošlje predstavnikom držav udeleženk, Komisiji in vsem drugim opazovalcem.

Člen 24

Naloge skupnega nadzornega odbora

1. Skupni nadzorni odbor spremlja izvajanje programa in njegov napredek pri izpolnjevanju prednostnih nalog, pri čemer uporablja objektivno preverljive kazalnike in z njimi povezane ciljne vrednosti, določene v programu. Skupni nadzorni odbor prouči vsa vprašanja, ki vplivajo na delovanje programa.
2. Skupni nadzorni odbor lahko organu upravljanja izda priporočila v zvezi z izvajanjem in ocenjevanjem programa. Spremlja ukrepe, sprejete po njegovih priporočilih.
3. Skupni nadzorni odbor zlasti:
 - (a) odobri delovni program in finančni načrt organa upravljanja, vključno z načrtovano uporabo tehnične pomoči;
 - (b) spremlja izvajanje delovnega programa in finančnega načrta organa upravljanja;
 - (c) odobri merila za izbiro projektov, ki naj bi se financirali v okviru programa;
 - (d) je pristojen za postopek ocenjevanja in izbire, ki se uporablja za projekte, ki se financirajo v okviru programa;
 - (e) odobri vsak predlog za spremembo programa;
 - (f) prouči vsa poročila, ki jih predloži organ upravljanja, in po potrebi sprejme ustrezne ukrepe;
 - (g) prouči vse sporne primere, na katere ga opozori organ upravljanja;
 - (h) prouči in odobri letno poročilo iz člena 77;
 - (i) prouči in odobri letni načrt spremljanja in ocenjevanja iz člena 78;
 - (j) prouči in odobri letne načrte obveščanja in komuniciranja iz člena 79.
4. Ne glede na točko (d) odstavka 3 lahko skupni nadzorni odbor oblikuje odbor za izbiro projektov, ki deluje v okviru njegove pristojnosti.

POGLAVJE 2

Organ upravljanja

Člen 25

Imenovanje

1. Organ upravljanja, ki so ga izbrale države udeleženke programa, je s sklepom na ustrezni ravni imenovan v postopku imenovanja v državi članici, v kateri ima sedež.
2. Postopek imenovanja temelji na poročilu in mnenju neodvisnega revizijskega organa, ki oceni skladnost sistemov upravljanja in nadzora, vključno z vlogo posredniških organov v njih, z merili za imenovanje iz Priloge I k tej uredbi. Revizijski organ po potrebi upošteva, ali so sistemi upravljanja in nadzora za program podobni sistemom, ki so se uporabljali v predhodnem programskem obdobju, in tudi vse dokaze o njihovem učinkovitem delovanju.

Neodvisni revizijski organ je revizijski organ ali druga oseba javnega ali zasebnega prava s potrebnimi revizijskimi zmogljivostmi, ki je funkcionalno neodvisna od organa upravljanja. Svoje delo opravlja v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi.

3. Država članica uradni sklep iz odstavka 1 predloži Komisiji, takoj ko je mogoče, potem ko Komisija sprejme program.

4. Komisija lahko v dveh mesecih po prejetju uradnega sklepa iz odstavka 1 zahteva poročilo in mnenje neodvisnega revizijskega organa ter opis sistemov upravljanja in nadzora, zlasti v zvezi s tistimi deli, ki zadevajo izbiro projektov. Če Komisija ne namerava zahtevati teh dokumentov, o tem čim prej obvesti državo članico. Če Komisija zahteva te dokumente, lahko svoje pripombe predloži v dveh mesecih po prejetju teh dokumentov, ti pa bodo pregledani ob upoštevanju teh pripomb. Kadar Komisija nima nobenih začetnih ali nadaljnjih pripomb, o tem čim prej obvesti državo članico.

5. Kadar iz obstoječih rezultatov revizije in nadzora izhaja, da imenovani organ ne izpolnjuje več meril iz odstavka 2, država članica na ustreznih ravni glede na resnost problema določi potrebni sanacijski ukrep in preizkusno obdobje, v katerem se sprejme tak sanacijski ukrep.

Kadar imenovani organ v preizkusnem obdobju ne izvede zahtevanega sanacijskega ukrepa, ki ga je določila država članica, slednja na ustreznih ravni prekliče njegovo imenovanje.

Država članica nemudoma obvesti Komisijo, kadar:

- je imenovani organ na preizkusu, ter ji predloži informacije o sanacijskih ukrepih in zadevnem preizkusnem obdobju; ali
- se preizkusno obdobje po izvedbi sanacijskih ukrepov zaključi; ali
- je imenovanje organa preklicano.

Brez poseganja v uporabo člena 61 obvestilo o tem, da je država članica določila preizkusno obdobje za imenovani organ, ne prekinja obravnave zahtevkov za plačila.

Kadar je imenovanje organa upravljanja preklicano, države udeleženke imenujejo nov organ ali telo, kot je določeno v členu 20(1), ki prevzame naloge organa upravljanja. Navedeno telo ali pristojni organ je imenovan v skladu s postopkom imenovanja iz odstavka 2, o čemer je v skladu z odstavkom 4 obveščena Komisija. Na podlagi te spremembe se v skladu s členom 6 spremeni program.

Člen 26

Naloge organa upravljanja

1. Organ upravljanja je pristojen za upravljanje programa v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja ter za zagotavljanje skladnosti sklepov skupnega nadzornega odbora z zakoni in predpisi, ki se uporabljajo.
2. V zvezi z upravljanjem programa organ upravljanja:
 - (a) podpira delo skupnega nadzornega odbora in mu zagotavlja informacije, ki jih ta potrebuje za izvajanje svojih nalog, zlasti podatke o napredku programa pri doseganju pričakovanih rezultatov in ciljev;
 - (b) pripravi ter po odobritvi skupnega nadzornega odbora predloži letno poročilo in končno poročilo Komisiji;
 - (c) s posredniškimi organi, skupnim tehničnim sekretariatom, revizijskim organom in upravičenci izmenjuje informacije, ki so povezane z izvajanjem njihovih nalog ali projektov;
 - (d) vzpostavi in vzdržuje računalniški sistem za evidentiranje in shranjevanje podatkov o posameznem projektu, potrebnih za spremljanje, vrednotenje, finančno upravljanje, nadzor in revizijo, vključno s podatki o posameznih udeležencih v projektih, kjer je primerno. Evidentira in shranjuje zlasti tehnična in finančna poročila za vsak projekt. Sistem zagotavlja vse podatke, potrebne za pripravo zahtevkov za plačila in letnih računovodskih izkazov, vključno z evidencami izterljivih zneskov, izterjanih zneskov in zneskov, ki so bili znižani po preklicu celotnega ali dela prispevka za projekt ali program;
 - (e) po potrebi opravi študije vplivov na okolje na ravni programa;
 - (f) izvaja načrte obveščanja in komuniciranja v skladu s členom 79;

- (g) izvaja načrte spremljanja in ocenjevanja v skladu s členom 78.
3. V zvezi z izbiro in upravljanjem projektov organ upravljanja:
- (a) pripravi in izvaja izbirne postopke;
 - (b) upravlja postopke izbire projektov;
 - (c) glavnemu upravičencu zagotovi dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo posameznega projekta, vključno s finančnim načrtom in roki izvajanja;
 - (d) podpiše pogodbe z upravičenci;
 - (e) upravlja projekte.
4. V zvezi s tehnično pomočjo organ upravljanja:
- (a) upravlja postopke oddaje javnih naročil;
 - (b) podpiše pogodbe z izvajalci;
 - (c) upravlja pogodbe.
5. V zvezi s finančnim poslovanjem in nadzorom programa organ upravljanja:
- (a) preveri, ali so bile storitve opravljene, blago dobavljeno ali gradnje izvedene, ter ali so bili odhodki, ki so jih prijavili upravičenci, plačani in ali so ti v skladu z veljavno zakonodajo, pravili programa in pogoji za podporo projektom;
 - (b) zagotavlja, da upravičenci, ki so vključeni v izvajanje projekta, vodijo ločeno računovodstvo ali imajo ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi s projektom;
 - (c) uvede učinkovite in sorazmerne ukrepe proti goljufijam ob upoštevanju ugotovljenih tveganj;
 - (d) vzpostavi postopke za zagotovitev, da se vsi dokumenti glede odhodkov in revizij, potrebni za zagotovitev ustrezne revizijske sledi, hranijo v skladu z zahtevami člena 30;
 - (e) pripravi izjavo o upravljanju in letni povzetek iz člena 68;
 - (f) pripravi zahtevke za plačila in jih predloži Komisiji v skladu s členom 60;
 - (g) pripravi letne računovodske izkaze;
 - (h) pri pripravi in predložitvi zahtevkov za plačilo upošteva rezultate vseh revizij, ki jih je opravil revizijski organ ali so bile opravljene v njegovi pristojnosti;
 - (i) računalniško vodi računovodske evidence odhodkov, predloženih Komisiji, in plačil upravičencem;
 - (j) vodi evidenco izterljivih zneskov ter zneskov, ki so bili znižani po preklicu celotnih ali dela nepovratnih sredstev.
6. Preverjanja v skladu s točko (a) odstavka 5 vključujejo naslednja postopka:
- (a) upravno preverjanje vsakega zahtevka za plačilo, ki ga predložijo upravičenci;
 - (b) preverjanje projektov na kraju samem.
- Pogostost in obseg preverjanja na kraju samem sta sorazmerna z zneskom nepovratnih sredstev za projekt in stopnjo tveganja, ki je s temi preverjanji ter revizijami revizijskega organa opredeljena za sisteme upravljanja in nadzora kot celoto.
7. Preverjanja projektov na kraju samem v skladu s točko (b) odstavka 6 se lahko izvedejo z vzorčenjem.
8. Kadar je institucija, ki gosti organ upravljanja, tudi upravičenec v okviru programa, ureditev glede preverjanja iz točke (a) odstavka 5 zagotavlja ustrezno ločitev nalog.

Člen 27

Skupni tehnični sekretariat in njegove podružnice

1. Države udeleženke se lahko odločijo, da bodo ustanovile skupni tehnični sekretariat, ki se opiše v programu v skladu s členom 4.
2. Skupni tehnični sekretariat organu upravljanja, skupnemu nadzornemu odboru in po potrebi revizijskemu organu pomaga pri izvajanju njihovih nalog. Zlasti obvešča morebitne upravičence o možnostih financiranja v okviru programov in upravičencem pomaga pri izvajanju projekta. Lahko je imenovan tudi kot posredniški organ iz člena 20(3).
3. Na podlagi sklepa držav udeleženk se lahko v njih ustanovijo podružnice. Njihova vloga je opisana v programu ter lahko vključuje komuniciranje, obveščanje in pomoč organu upravljanja pri nadaljnjem ocenjevanju in izvajanju projekta. Podružnica v nobenem primeru ne sme biti pooblaščenca za nalogo, ki bi vključevala izvrševanje javnih pooblastil ali uporabo pooblastila za odločanje po prostem preudarku v zvezi s projekti.
4. Delovanje skupnega tehničnega sekretariata in njegovih podružnic se financira iz proračuna za tehnično pomoč.

POGLAVJE 3

Revizijski organ

Člen 28

Naloge revizijskega organa

1. Revizijski organ za program zagotavlja, da se izvedejo revizije sistemov upravljanja in nadzora na ustreznem vzorcu projektov in letnih računovodskih izkazih programa.
2. Revizijskemu organu pomaga skupina revizorjev, sestavljena iz predstavnikov vsake države udeleženke v programu.
3. Kadar revizijo izvede organ, ki ni revizijski organ, revizijski organ zagotovi, da je ta organ ustrezno funkcionalno neodvisen.
4. Revizijski organ zagotovi, da se pri reviziji upoštevajo mednarodno sprejeti revizijski standardi.
5. Revizijski organ v 9 mesecih po podpisu prvega sporazuma o financiranju v skladu s členom 8(2) Komisiji predloži revizijsko strategijo za izvajanje revizij. V revizijski strategiji so določeni revizijska metodologija pri letnih računovodskih izkazih in projektih, metoda vzorčenja za revizije projektov ter načrtovanje revizij v zvezi s sedanjim obračunskim letom in dvema naslednjima obračunskima letoma. Revizijska strategija se letno posodablja od leta 2017 do konca leta 2024. Kadar se skupni sistem upravljanja in nadzora uporablja za več kot en program, se lahko za zadevne programe pripravi enotna revizijska strategija. Posodobljena revizijska strategija se predloži Komisiji skupaj z letnim poročilom o programu.
6. Revizijski organ v skladu s členom 68 pripravi:
 - (a) revizijsko mnenje o letnih računovodskih izkazih za prejšnje obračunsko leto;
 - (b) letno revizijsko poročilo.

Kadar se za več programov uporablja skupni sistem upravljanja in nadzora, se informacije iz točke (b) lahko zajamejo v enem poročilu.

Člen 29

Sodelovanje z revizijskim organom

Komisija z revizijskim organom sodeluje pri usklajevanju revizijskih načrtov in metod ter izmenjavi rezultatov revizij, izvedenih na sistemih upravljanja in nadzora zadevnega programa.

NASLOV V

SISTEMI UPRAVLJANJA IN NADZORA

Člen 30

Splošna načela sistemov upravljanja in nadzora

1. Sistemi upravljanja in nadzora vključujejo:
 - (a) naloge posameznih organov, ki so del upravljanja in nadzora, vključno z razdelitvijo nalog znotraj posameznega organa ter njihovo notranjo organizacijo v skladu z načelom ločevanja nalog med takimi organi in znotraj njih;
 - (b) postopke za zagotavljanje točnosti in zakonitosti prijavljenih odhodkov;
 - (c) elektronske podatkovne sisteme za računovodstvo, shranjevanje, spremljanje in poročanje;
 - (d) sisteme spremljanja in poročanja, kadar pristojni organ za izvajanje nalog pooblasti drug organ;
 - (e) ureditev glede revizije delovanja sistemov upravljanja in nadzora;
 - (f) sisteme in postopke za zagotavljanje ustrezne revizijske sledi;
 - (g) postopke za preprečevanje, ugotavljanje in odpravljanje nepravilnosti, tudi goljufij, ter izterjavo neupravičeno plačanih zneskov z obrestmi;
 - (h) postopke oddaje javnih naročil za tehnično pomoč in postopke izbire projektov;
 - (i) vlogo nacionalnih organov in obveznosti držav udeleženk v skladu s členom 31.
2. Organ upravljanja zagotavlja, da so sistemi upravljanja in nadzora za program vzpostavljeni v skladu z določbami te uredbe ter da ti sistemi uspešno delujejo.

Člen 31

Nacionalni organi in obveznosti držav udeleženk

1. Nacionalni organ, ki je bil imenovan v skladu s točko (a) člena 20(6), med drugim:
 - (a) odgovarja za vzpostavitev ter učinkovito delovanje sistemov upravljanja in nadzora na nacionalni ravni;
 - (b) zagotavlja splošno usklajenost institucij, ki so v izvajanje programa vključene na nacionalni ravni, med drugim tudi institucij, ki delujejo kot nadzorne kontaktne točke in članice skupine revizorjev;
 - (c) predstavlja svojo državo v skupnem nadzornem odboru.

Za partnerske države pri čezmejnem sodelovanju je nacionalni organ glavni pristojni organ za izvajanje določb iz sporazuma o financiranju iz členov 8 in 9.

2. Države udeleženke pomagajo organu upravljanja pri izvajanju obveznosti iz člena 30(2).
3. Države udeleženke na svojem ozemlju preprečujejo, ugotavljajo in odpravljajo nepravilnosti, vključno z goljufijami, ter izterjujejo neupravičeno plačane zneske skupaj z obrestmi v skladu s členom 74. Te nepravilnosti brez odlašanja sporočijo organu upravljanja in Komisiji ter ju obveščajo o napredku s tem povezanih upravnih in pravnih postopkov.
4. Obveznosti držav udeleženk v zvezi z zneski, ki so bili neupravičeno plačani upravičencu, so določene v členu 74.

5. Finančni popravek, ki ga izvede Komisija, ne vpliva na obveznost organa upravljanja za nadaljnje izterjave na podlagi členov 74 in 75 ter na obveznost držav članic, da izterjajo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije in na podlagi člena 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ⁽¹⁾.

Člen 32

Strukture revizije in nadzora

1. Odhodke, ki jih prijavijo upravičenci, da bi utemeljili zahtevek za plačilo, prouči revizor ali pristojni javni uradnik, ki je neodvisen od upravičenca. Revizor ali pristojni javni uradnik prouči, ali so stroški, ki jih je prijavil upravičenec, in prihodki projekta dejanski, natančno evidentirani ter upravičeni v skladu s pogodbo.

Ta proučitev se izvede na podlagi dogovorjenega postopka, ki poteka v skladu z:

- (a) Mednarodnimi standardi o povezanih storitvah 4400: Obveznosti izvajanja dogovorjenih postopkov v zvezi s finančnimi informacijami, kakor jih je objavilo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov (v nadaljnjem besedilu: IFAC);
- (b) etičnim kodeksom za poklicne računovodje IFAC, ki ga je razvil in izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje IFAC.

Za javne uradnike se navedeni postopki in standardi določijo na nacionalni ravni ob upoštevanju mednarodnih standardov.

Revizor izpolnjuje vsaj eno od naslednjih zahtev:

- (a) je član nacionalnega računovodskega ali revizijskega organa ali institucije, ki je članica IFAC;
- (b) je član nacionalnega računovodskega ali revizijskega organa ali institucije. Kadar ta organizacija ni članica IFAC, se revizor zaveže, da bo deloval v skladu s standardi in etiko IFAC;
- (c) je kot zakoniti revizor registriran v javnem registru javnih nadzornih organov v državi članici v skladu z načeli javnega nadzora, določenimi v Direktivi 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;
- (d) je kot zakoniti revizor registriran v javnem registru javnih nadzornih organov v partnerski državi pri čezmejnem sodelovanju, če za ta register veljajo načela javnega nadzora, kot so določena v zakonodaji zadevne države.

Javni uradnik ima potrebne strokovne izkušnje in znanje za izvajanje pregleda.

2. Poleg tega organ upravljanja izvaja svoja preverjanja v skladu s točko (a) člena 26(5) in členom 26(6). Pri izvajanju preverjanj na celotnem programskem območju lahko organu upravljanja pomagajo nadzorne kontaktne točke.

Države udeleženke sprejmejo vse možne ukrepe za podporo organu upravljanja pri nalogah nadzora.

3. Revizijski organ zagotavlja, da se izvedejo revizije sistemov upravljanja in nadzora na ustreznem vzorcu projektov ter letnih računovodskih izkazih programa, kot je navedeno v členu 28. Skupina revizorjev iz člena 28(2) se oblikuje v treh mesecih od imenovanja organa upravljanja. Skupina sestavi svoj lastni poslovnik. Predseduje ji revizijski organ, ki je bil imenovan za program.

Vsaka država udeleženka lahko pooblasti revizijski organ za neposredno izvajanje njegovih nalog na njenem ozemlju.

4. Zagotovljena mora biti neodvisnost organov iz odstavkov 1, 2 in 3.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS (UL L 157, 9.6.2006, str. 87).

Člen 33

Nadzor, ki ga izvaja Unija

1. Komisija, Evropski urad za boj proti goljufijam, Računsko sodišče in vsi zunanji revizorji, ki so jih pooblastili te institucije in organi, lahko preverijo uporabo sredstev Unije pri organu upravljanja, upravičencih, izvajalcih, podizvajalcih in tretjih osebah, ki prejemajo finančno podporo, s proučitvijo dokumentov in/ali izvedbo pregledov na kraju samem. V vsaki pogodbi je izrecno določeno, da lahko te institucije in organi izvajajo svoja nadzorna pooblastila v zvezi s prostori ter dokumenti in informacijami, ne glede na medij, na katerem so ti shranjeni.
2. Komisija se na podlagi razpoložljivih informacij, vključno s sklepom o imenovanju, letno izjavo o upravljanju, letnimi poročili o nadzoru, letnim revizijskim mnenjem, letnim poročilom in revizijami, ki so jih izvedli nacionalni organi in organi Unije, prepriča, da so sistemi upravljanja in nadzora v skladu s to uredbo in da uspešno delujejo.
3. Komisija lahko od organa upravljanja zahteva sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev učinkovitosti sistemov upravljanja in nadzora ter pravilnosti odhodkov.

NASLOV VI

TEHNIČNA POMOČ

Člen 34

Proračun za tehnično pomoč

1. Za tehnično pomoč se lahko dodeli največ 10 % celotnega prispevka Unije. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko ob privolitvi Komisije dodeli višji znesek.
2. Raven tehnične pomoči mora izražati dejanske potrebe programa, pri čemer bi se morali zlasti upoštevati dejavniki, kot so skupni proračun programa, velikost geografskega območja, ki ga zajema program, in število držav udeleženk.

Člen 35

Namen

1. Dejavnosti tehnične pomoči vključujejo pripravo, upravljanje, spremljanje, ocenjevanje, obveščanje, komuniciranje, povezovanje, reševanje pritožb, nadzorne in revizijske dejavnosti, povezane z izvajanjem programa, ter dejavnosti za krepitev upravne zmogljivosti v zvezi z izvajanjem programa.
2. Tehnična pomoč za dejavnosti iz odstavka 1 bi se morala uporabiti za potrebe programskih struktur in upravičencev.
3. Odhodki za dejavnosti v zvezi s spodbujanjem in krepitvijo zmogljivosti, ki so nastali zunaj programskega območja, so lahko zajeti do višine iz člena 39(2), če so izpolnjeni pogoji iz tega člena.

Člen 36

Upravičenost

1. Pogoji za upravičenost iz člena 48 se smiselno uporabljajo za stroške tehnične pomoči. Stroški v zvezi z uradniki držav udeleženk, ki so jim zaupane naloge, povezane s programom, se lahko štejejo za upravičene stroške tehnične podpore. Izogniti se je treba vzporednim sistemom plačil in dodatnim plačilom. Stroški iz člena 49 se ne štejejo za upravičene stroške tehnične pomoči.
2. Stroški pripravljavnih ukrepov iz člena 16 so upravičeni, če se program predloži Komisiji v skladu s členom 4, vendar ne prej kot 1. januarja 2014, če Komisija program odobri v skladu s členom 5.

Člen 37

Pravila za oddajo javnih naročil

1. Če izvajanje letnega načrta za uporabo proračuna za tehnično pomoč zahteva javno naročanje, je treba javno naročilo dodeliti v skladu z naslednjimi pravili:
 - (a) kadar gre za subjekt s sedežem v državi članici, ta uporablja nacionalne zakone, uredbe in upravne določbe, sprejete v povezavi z zakonodajo Unije, ki se uporablja za javno naročanje, ali pravila za oddajo javnih naročil iz naslova IV dela 2 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in naslova II dela 2 Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012;
 - (b) v vseh drugih primerih so zadevna pravila za oddajo javnih naročil opisana v sporazumu o financiranju iz členov 8 in 9 ali sporazumih iz členov 81 in 82.
2. V vseh primerih se uporabljajo pravila o državljanstvu in poreklu iz členov 8 in 9 Uredbe (EU) št. 236/2014.
3. Javno naročanje podružnic je omejeno na običajne tekoče stroške ter stroške za komuniciranje in dejavnosti za spodbujanje prepoznavnosti.

NASLOV VII

PROJEKTI

POGLAVJE 1

Splošne določbe

Člen 38

Vrsta podpore

1. Projekt je niz dejavnosti, ki so opredeljene in se upravljajo glede na cilje, učinke, rezultate in vplive ter se poskušajo izvesti v določenem časovnem obdobju in v okviru določenega proračuna. Cilji, učinki, rezultati in vplivi prispevajo k prednostnim nalogam, opredeljenim v programu.
2. Finančni prispevki programa za projekte se zagotavljajo prek nepovratnih sredstev in izjemoma prek prenosov na finančne instrumente. Za projekte, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi, veljajo poglavja 2 do 4.
3. Nepovratna sredstva se dodelijo za projekte, izbrane prek razpisov za zbiranje predlogov, v skladu s pravili programa, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih iz člena 41.
4. Delež prispevka Unije, ki se dodeli za velike infrastrukturne projekte, in prispevki za finančne instrumente iz člena 42 ne smejo presegati 30 %.

Člen 39

Pogoji za financiranje

1. Projekti lahko prejmejo finančni prispevek programa, če izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
 - (a) imajo jasen vpliv na čezmejno sodelovanje in zagotavljajo koristi za tovrstno sodelovanje, kot je opisano v programskem dokumentu, ter zagotavljajo dodano vrednost za strategije in programe Unije;
 - (b) izvajajo se na programskem območju;
 - (c) spadajo v eno od naslednjih kategorij:
 - (i) integrirani projekti, pri katerih vsak upravičenec izvaja del dejavnosti projekta na svojem ozemlju;
 - (ii) simetrični projekti, pri katerih se podobne dejavnosti vzporedno izvajajo v državah udeleženkah;
 - (iii) projekti ene države, ki se v večji meri ali v celoti izvajajo le v eni državi udeleženci, vendar v korist vseh ali nekaterih držav udeleženk, ter pri katerih so bili ugotovljeni čezmejni vplivi in koristi.

2. Projekti, ki izpolnjujejo merila iz odstavka 1, se lahko delno izvajajo zunaj programskega območja, če izpolnjujejo vse naslednje pogoje:
 - (a) projekti so potrebni za doseganje ciljev programa in koristijo programskemu območju;
 - (b) skupni znesek, ki se v okviru programa dodeli za dejavnosti zunaj programskega območja, ne presega 20 % prispevka Unije na programski ravni;
 - (c) obveznosti organa upravljanja in revizijskega organa v zvezi z upravljanjem, nadzorom in revizijo projekta izpolnjujejo programski organi ali se izpolnjujejo prek sporazumov, sklenjenih z organi v državah, v katerih se izvaja dejavnost.
3. Vsak projekt, ki vključuje infrastrukturni element, Uniji vrne prispevek, če se v petih letih po zaključku projekta ali po potrebi v časovnem obdobju, določenem v pravilih o državni pomoči, znatno spremeni ter ta znatna sprememba vpliva na njegovo naravo, cilje ali pogoje izvajanja, kar bi oslabilo njegove prvotne cilje. Neupravičeno plačane zneske za projekt izterja organ upravljanja sorazmerno z obdobjem, v zvezi s katerim ustrezna zahteva ni bila izpolnjena.
4. Organ upravljanja si prizadeva za preprečevanje podvajanja dejavnosti med projekti, ki jih financira Unija. Zato lahko organ upravljanja izvede vsa posvetovanja, ki se mu zdijo ustrezna, subjekti, s katerimi se posvetuje, vključno s Komisijo, pa mu zagotovijo potrebno podporo.
5. Organ upravljanja glavnemu upravičencu za vsak izbrani projekt predloži dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo projektu, vključno s posebnimi zahtevami v zvezi z izdelki ali storitvami, ki naj bi jih zagotovil projekt, finančnim načrtom in časovnim okvirom izvajanja.

Člen 40

Razpisi za zbiranje predlogov

Organ upravljanja vložnikom na posameznem razpisu za zbiranje predlogov zagotovi dokument, v katerem so določeni pogoji za sodelovanje na razpisu, izbiro in izvajanje projekta. Ta dokument vključuje tudi posebne zahteve v zvezi z opravljenimi storitvami ali dobavljenimi izdelki, finančni načrt in rok izvedbe.

Člen 41

Neposredna dodelitev

1. Projekti se lahko dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov samo v naslednjih primerih in če je to ustrezno utemeljeno v sklepu o dodelitvi:
 - (a) organ, ki se mu dodeli projekt, ima pravni ali dejanski monopol;
 - (b) projekt je povezan z ukrepi s posebnimi značilnostmi, ki zahtevajo posebno vrsto organa na podlagi njegove strokovne usposobljenosti, visoke ravni specializacije ali upravnih pooblastil.
2. Končni seznam velikih infrastrukturnih projektov, ki so predlagani za izbiro brez razpisa za zbiranje predlogov, je vključen v program. Organ upravljanja po sprejetju programa, vendar ne pozneje kot 31. decembra 2017, Komisiji skupaj z utemeljitvijo neposredne dodelitve predloži popolne vloge za projekt, vključno z informacijami iz člena 43.
3. Okvirni seznam projektov, ki niso veliki infrastrukturni projekti in so predlagani za izbiro brez razpisa za zbiranje predlogov, je vključen v program. Skupni nadzorni odbor se lahko kadar koli po sprejetju programa odloči za izbiro dodatnih projektov brez razpisa za zbiranje predlogov. V obeh primerih prosi za predhodno odobritev Komisije. Zato organ upravljanja Komisiji predloži informacije iz člena 43 z utemeljitvijo neposredne dodelitve.
4. Komisija projekte, ki so predlagani za izbiro brez razpisa za zbiranje predlogov, odobri na podlagi postopka v dveh korakih, sestavljenega iz predložitve povzetka projekta in nato popolne vloge za projekt. Komisija o svojem sklepu pri vsakem koraku obvesti organ upravljanja v dveh mesecih po predložitvi dokumenta. Ta rok se lahko po potrebi podaljša. Kadar Komisija predlagani projekt zavrne, o svojih razlogih za to obvesti organ upravljanja.

Člen 42

Prispevki za finančne instrumente

1. Program lahko prispeva k finančnemu instrumentu, če je slednji v skladu s prednostnimi nalogami programa.
2. Končni seznam prispevkov za finančne instrumente je opisan v programu. Organ upravljanja po sprejetju programa, vendar ne pozneje kot 31. decembra 2017, Komisiji predloži informacije iz člena 43.
3. Komisija prouči predlagani prispevek, da določi njegovo dodano vrednost in skladnost s programom.
4. Postopek odobritve je skladen s pravili za te finančne instrumente. Kadar Komisija predlagani prispevek zavrne, o svojih razlogih za to obvesti organ upravljanja.
5. Za prispevke za te finančne instrumente veljajo pravila, ki se uporabljajo za te finančne instrumente.

Člen 43

Vsebina projektov

1. Dokumenti vloge za projekt vsebujejo vsaj:
 - (a) analizo težav in potreb, ki utemeljujejo projekt, ob upoštevanju programske strategije in pričakovanega prispevka k obravnavi ustrezne prednostni nalogi;
 - (b) oceno njegovega čezmejnega vpliva;
 - (c) logični okvir;
 - (d) oceno trajnosti pričakovanih rezultatov projekta po zaključku projekta;
 - (e) objektivno preverljive kazalnike;
 - (f) informacije o geografski pokritosti in ciljnih skupinah projekta;
 - (g) pričakovano obdobje izvajanja projekta in podroben delovni načrt;
 - (h) po potrebi analizo učinkov projekta v zvezi z vprašanji, ki zadevajo več področij, iz točke 3(d) člena 4;
 - (i) zahteve v zvezi z izvajanjem projekta, vključno z:
 - (i) opredelitvijo upravičencev in imenovanjem glavnega upravičenca, zagotavljanjem njegove usposobljenosti na zadevnem področju ter njegove zmogljivosti upravnega in finančnega poslovanja;
 - (ii) opisom strukture upravljanja in izvajanja projekta;
 - (iii) ureditvijo med upravičenci v skladu s členom 46;
 - (iv) ureditvijo glede spremljanja in ocenjevanja;
 - (v) načrti obveščanja in komuniciranja, zlasti ukrepi za potrditev podpore Unije projektu;
 - (j) podroben finančni načrt in proračun.
2. Vloge za projekte, ki vključujejo infrastrukturni element v višini vsaj 1 milijon EUR, poleg tega vsebujejo:
 - (a) podroben opis naložbe v infrastrukturo in njene lokacije;
 - (b) podroben opis elementa projekta za krepitev zmogljivosti, razen v ustrezno utemeljenih primerih;

- (c) opravljeno popolno študijo izvedljivosti ali enakovredno študijo, vključno z analizo možnosti, rezultati in neodvisnim pregledom kakovosti;
 - (d) oceno vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pri državah udeleženkah, ki so pogodbenice Konvencije UN/ECE iz Espooja o presoji čezmejnih vplivov na okolje z dne 25. februarja 1991, pa v skladu s to konvencijo;
 - (e) dokaze o lastništvu upravičencev ali dostopu do zemljišča;
 - (f) gradbeno dovoljenje.
3. Izjemoma in v ustrezno utemeljenih primerih lahko organ upravljanja dovoli poznejšo predložitev dokumentov iz točke (f).

Člen 44

Objava seznama projektov

1. Za zagotovitev preglednosti v zvezi s projekti, ki jih podpira program, organ upravljanja vodi seznam dodeljenih projektov v obliki preglednic, ki omogočajo razvrščanje, iskanje, izpis in primerjanje podatkov ter njihovo enostavno objavo na spletu. Seznam projektov je na voljo na spletnem mestu programa in se posodablja vsaj vsakih šest mesecev. Za spodbujanje zasebnega sektorja, civilne družbe ali nacionalne javne uprave k ponovni uporabi seznama projektov se lahko na spletnem mestu jasno navedejo licenčna pravila, ki se uporabljajo za objavo zadevnih podatkov.
2. Seznam vsebuje vsaj naslednje informacije:
 - ime upravičenca (imenovane so samo pravne osebe, brez fizičnih oseb),
 - ime projekta,
 - povzetek projekta,
 - obdobje izvajanja projekta,
 - skupni upravičeni odhodki,
 - stopnja sofinanciranja Unije,
 - poštna številka projekta ali drug ustrezen kazalnik lokacije,
 - geografska pokritost,
 - datum zadnje posodobitve seznama projektov.
3. Seznam projektov se predloži Komisiji najpozneje do 30. junija leta, ki sledi finančnemu letu, v katerem so bili izbrani projekti. Te informacije se objavijo na spletnem mestu institucij Unije.

POGLAVJE 2

Upravičenci

Člen 45

Sodelovanje pri projektih

1. Projekti vključujejo upravičence iz vsaj ene države članice udeleženke in ene partnerske države udeleženke iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 232/2014 ali Ruske federacije.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

2. Upravičenci so fizične ali pravne osebe, ki so jim bila dodeljena nepovratna sredstva za projekt. Fizične osebe so lahko upravičenci, če tako zahtevajo narava ali značilnosti ukrepa ali cilja, ki si ga zastavi vložnik. O sodelovanju fizičnih oseb se odloča na programski ravni.

3. Upravičenci iz odstavka 1 morajo izpolnjevati vse naslednje pogoje:

(a) so državljani katere koli države udeleženke ali pravne osebe s sedežem na programskem območju ali mednarodne organizacije, ki večino operacij izvajajo na programskem območju. Upravičenec je ne glede na sedež lahko tudi evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, če je geografska pokritost znotraj programskega območja zagotovljena;

(b) izpolnjujejo merila za upravičenost, določena za posamezne postopke izbire;

(c) niso v situaciji za izključitev iz člena 106(1) in člena 107 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

4. Upravičenci, ki ne izpolnjujejo meril iz točke (a) odstavka 3, lahko sodelujejo poleg upravičencev iz odstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) lahko sodelujejo v skladu s členoma 8 in 9 Uredbe (EU) št. 236/2014;

(b) njihovo sodelovanje je potrebno zaradi narave, ciljev in učinkovitega izvajanja projekta;

(c) skupni znesek, ki je v okviru programa dodeljen upravičencem, ki ne izpolnjujejo meril iz točke (a) odstavka 3, ne presega meja iz točke (b) člena 39(2).

Člen 46

Obveznosti upravičencev

1. Znotraj posameznega projekta je imenovan en glavni upravičenec, ki predstavlja partnerstvo.

2. Vsi upravičenci dejavno sodelujejo pri razvoju in izvajanju projektov. Poleg tega sodelujejo pri kadrovanju in/ali financiranju projektov. Vsak upravičenec je pravno in finančno odgovoren za dejavnosti, ki jih izvaja, in za delež sredstev Unije, ki jih prejme. Posebne obveznosti in finančna odgovornost upravičencev so določene v sporazumu iz točke (c) odstavka 3.

3. Glavni upravičenec:

(a) od organa upravljanja prejme finančni prispevek za izvajanje dejavnosti v okviru projekta;

(b) zagotavlja, da upravičenci čim hitreje prejmejo celotni skupni znesek nepovratnih sredstev v skladu s sporazumi iz točke (c). Noben znesek se ne odšteje ali zadrži in ne obračuna se nobena posebna dajatev z enakovrednim učinkom, ki bi znižala te zneske za upravičence;

(c) z upravičenci sklene dogovor o partnerstvu v obliki sporazuma, ki vsebuje določbe, s katerimi se med drugim jamči dobro finančno poslovanje sredstev, dodeljenih projektu, vključno z ureditvijo glede izterjave neupravičeno izplačanih sredstev;

(d) prevzame odgovornost za zagotovitev izvedbe celotnega projekta;

(e) zagotavlja, da so odhodki, ki so jih predložili upravičenci, nastali pri izvajanju projekta in ustrezajo dejavnostim iz pogodbe, o katerih so se dogovorili vsi upravičenci;

(f) preveri, ali so bili odhodki, ki so jih predložili upravičenci, pregledani v skladu s členom 32(1).

POGLAVJE 3

Upravičenost odhodkov

Člen 47

Oblike nepovratnih sredstev

1. Nepovratna sredstva so lahko v kateri koli od naslednjih oblik:
 - (a) povračilo določenega deleža upravičenih stroškov iz člena 48, ki so dejansko nastali;
 - (b) pavšalno financiranje, določeno z uporabo odstotka za eno ali več opredeljenih kategorij stroškov;
 - (c) pavšalni zneski;
 - (d) povračila na podlagi stroškov na enoto;
 - (e) kombinacija oblik iz točk (a) do (d), vendar zgolj, kadar vsaka oblika zajema različne kategorije stroškov.
2. Nepovratna sredstva v obliki iz točke (a) odstavka 1 se izračunajo na podlagi dejanskih upravičenih stroškov, ki jih je imel upravičenec, in predhodne ocene proračuna, kot je bila predložena v predlogu in vključena v pogodbo. Pavšalno financiranje iz točke (b) odstavka 1 zajema posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so jasno vnaprej opredeljene z uporabo odstotkov. Pavšalni zneski iz točke (c) odstavka 1 na splošno zajemajo vse ali nekatere posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so jasno vnaprej opredeljene. Stroški na enoto iz točke (d) odstavka 1 zajemajo vse ali nekatere posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so jasno vnaprej opredeljene s sklicem na znesek na enoto.
3. Namen ali posledica nepovratnih sredstev ni pridobivanje dobička v okviru projekta. Uporabljajo se izjeme iz člena 125(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 48

Upravičenost stroškov

1. Nepovratna sredstva ne presegajo skupne zgornje meje, ki je izražena v obliki odstotka in absolutne vrednosti, določene na podlagi ocene upravičenih stroškov. Nepovratna sredstva ne presegajo upravičenih stroškov.
2. Upravičeni stroški so dejanski stroški, ki jih je imel upravičenec in ki izpolnjujejo vsa naslednja merila:
 - (a) nastali so v obdobju izvajanja projekta, pri čemer velja zlasti naslednje:
 - (i) stroški v zvezi s storitvami in gradnjami so povezani z dejavnostmi, izvedenimi med obdobjem izvajanja. Stroški v zvezi z blagom so povezani z dostavo in namestitvijo predmetov med obdobjem izvajanja. Podpis pogodbe, naročilo ali prevzem obveznosti za odhodke v obdobju izvajanja za prihodnje storitve, gradnje ali blago po zaključku obdobja izvajanja ne izpolnjujejo te zahteve; denarna izplačila med glavnim upravičencem in drugimi upravičenci se ne smejo šteti za nastale stroške;
 - (ii) nastale stroške bi bilo treba plačati pred predložitvijo končnih poročil. Pozneje se lahko plačajo, če so v končnem poročilu navedeni skupaj s predvidenim datumom plačila;
 - (iii) izjema velja za stroške, povezane s končnimi poročili, vključno s potrditvijo odhodkov, revizijo in končno oceno projekta, ki lahko nastanejo po zaključku obdobja izvajanja projekta;
 - (iv) postopki oddaje javnih naročil, kot so določeni v členu 52 in naslednjih, se lahko začnejo, upravičenci pa lahko sklenejo pogodbe o javnih naročilih pred začetkom obdobja izvajanja projekta, če so izpolnjene določbe iz člena 52 in naslednjih;

- (b) navedeni so v oceni skupnega proračuna projekta;
- (c) potrebni so za izvajanje projekta;
- (d) so opredeljivi in preverljivi, zlasti v evidenci računovodskih izkazov upravičenca, ter določeni v skladu z računovodskimi standardi in običajno prakso stroškovnega računovodstva, ki se uporablja za upravičenca;
- (e) ustrezajo zahtevam davčne in socialne zakonodaje, ki se uporablja;
- (f) so smotrni, utemeljeni in v skladu z zahtevami dobrega finančnega poslovanja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti;
- (g) so podprti z računi ali dokumenti z enako dokazno vrednostjo.

3. Nepovratna sredstva se lahko dodelijo retroaktivno v naslednjih primerih:

- (a) kadar lahko vložnik dokaže, da je bilo projekt treba začeti pred podpisom pogodbe. Stroški, upravičeni do financiranja, pa niso smeli nastati pred datumom predložitve vloge za nepovratna sredstva; ali
- (b) za stroške, povezane s študijami in dokumentacijo za projekte, vključno z infrastrukturnim elementom.

Nobena nepovratna sredstva se ne smejo dodeliti retroaktivno za projekte, ki so že končani.

4. Za oblikovanje trdnih partnerstev so stroški, ki so nastali pred predložitvijo vloge za nepovratna sredstva v okviru projektov, ki so jim bila dodeljena ta sredstva, upravičeni, če so izpolnjeni tudi naslednji pogoji:

- (a) nastali so po objavi razpisa za zbiranje predlogov;
- (b) omejeni so na potne stroške in stroške bivanja osebja, ki ga zaposlujejo upravičenci, če so izpolnjeni pogoji iz točke (b) odstavka 5;
- (c) ne presegajo najvišjega zneska, določenega na programski ravni.

5. V skladu z odstavkoma 1 in 2 so upravičeni naslednji neposredni stroški upravičenca:

- (a) stroški osebja, ki sodeluje pri projektu, če so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:
 - povezani so s stroški dejavnosti, ki jih upravičenec ne bi opravljal, če se projekt ne bi izvajal,
 - ne smejo presegati običajnih stroškov upravičenca, razen če se dokaže, da so nujni za izvedbo projekta,
 - povezani so z dejanskimi bruto plačami, vključno s prispevki za socialno varnost in drugimi stroški, povezanimi z osebnimi prejemki;
- (b) potni stroški in stroški bivanja osebja in drugih oseb, ki sodelujejo pri projektu, če v času misije ne presegajo stroškov, ki jih v skladu s svojimi pravili in predpisi običajno plača upravičenec, in stopenj, ki jih objavi Komisija, ter se povrnejo na podlagi pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali pavšalnega financiranja;
- (c) stroški nakupa ali najema (nove ali rabljene) opreme ter blaga za posebne namene projekta, če ustrezajo tržnim cenam;
- (d) stroški potrošnih dobrin, kupljenih posebej za projekt;

- (e) stroški javnih naročil, ki jih upravičenci dodelijo za namene projekta;
 - (f) stroški, ki izhajajo neposredno iz zahtev te uredbe in projekta (kot so dejavnosti obveščanja, spodbujanje prepoznavnosti, ocenjevanje, zunanje revizije, prevodi), vključno s stroški finančnih storitev (kot so stroški bančnih prenosov in finančnih jamstev).
6. V skladu s členom 4 se lahko v okviru programa oblikujejo dodatna pravila o upravičenosti za program kot celoto.

Člen 49

Neupravičeni stroški

1. Za neupravičene se štejejo naslednji stroški v zvezi z izvajanjem projekta:
- (a) dolgovi in stroški servisiranja dolga (obresti);
 - (b) rezervacije za izgube ali obveznosti;
 - (c) stroški, ki jih prijavi upravičenec in so že bili financirani iz proračuna Unije;
 - (d) nakupi zemljišča ali zgradb v znesku, ki presega 10 % upravičenih odhodkov zadevnega projekta;
 - (e) negativne tečajne razlike;
 - (f) dajatve, davki in takse, vključno z DDV, razen kadar niso izterljivi na podlagi ustrezne nacionalne davčne zakonodaje, če ni drugače določeno v ustreznih določbah, o katerih se dogovorijo partnerske države pri čezmejnem sodelovanju;
 - (g) posojila tretjim osebam;
 - (h) globe, finančne kazni in stroški sodnega postopka;
 - (i) prispevki v naravi, kot so opredeljeni v členu 14(1).
2. V skladu s členom 4 so lahko v programu kot neupravičene navedene tudi druge kategorije stroškov.

Člen 50

Pavšalni zneski, stroški na enoto in pavšalno financiranje

1. Skupni znesek financiranja na podlagi pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnega financiranja ne sme presegati 60 000 EUR na upravičenca in na projekt, razen če je v programu v skladu s členom 4 določeno drugače, pri čemer ta znesek ne sme presegati 100 000 EUR.
2. Uporaba pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnega financiranja je podprta vsaj z naslednjim:
- (a) utemeljitvijo v zvezi z ustreznostjo takih oblik financiranja glede na naravo projektov, tveganja za nepravilnosti in goljufijo ter stroške nadzora;
 - (b) opredelitvijo stroškov ali kategorij stroškov, ki bodo poravnani s pavšalnimi zneski, stroški na enoto ali pavšalnim financiranjem, pri čemer so izključeni neupravičeni stroški iz člena 49;

- (c) opisom metod za določanje pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali pavšalnega financiranja ter opisom pogojev, pod katerimi bo mogoče v razumni meri zagotoviti izpolnjevanje pravila o neprofitnosti in načel sofinanciranja ter preprečevanje dvojnega financiranja. Te metode temeljijo na:
- (i) statističnih podatkih ali podobnih objektivnih sredstvih; ali
 - (ii) pristopu glede na posameznega upravičenca, ob upoštevanju potrjenih ali z revizijo preverljivih obstoječih podatkov o upravičencu ali njegove običajne prakse stroškovnega računovodstva.
3. Ko organ upravljanja oceni in odobri zneske, se ti ne bodo izpodbijali z naknadnim nadzorom.

Člen 51

Posredni stroški

1. Posredni stroški se lahko z izjemo stroškov, ki nastanejo v zvezi z zagotavljanjem infrastrukture, izračunajo pavšalno v višini do 7 % upravičenih neposrednih stroškov, če je stopnja izračunana na podlagi pravične, nepristranske in preverljive metode izračuna.
2. Za posredne stroške projekta se štejejo tisti upravičeni stroški, ki se ne smejo opredeliti kot posebni stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta, in se ne smejo knjižiti neposredno za projekt v skladu s pogoji za upravičenost, kot so opredeljeni v členu 48. Ne smejo vključevati neupravičenih stroškov iz člena 49 ali stroškov, ki so že bili prijavljeni pod drugo stroškovno ali proračunsko postavko projekta.

POGLAVJE 4

Oddelek 1

Javna naročila

Člen 52

Pravila, ki se uporabljajo

1. Če izvajanje projekta zahteva javno naročanje blaga, gradenj ali storitev upravičenca, se uporabljajo naslednja pravila:
- (a) kadar je upravičenec javni naročnik ali naročnik v smislu zakonodaje Unije, ki se uporablja za postopke oddaje javnih naročil, lahko uporablja nacionalne zakone, predpise in upravne določbe, sprejete v povezavi z zakonodajo Unije, ali pravila iz odstavka 2;
 - (b) kadar je upravičenec mednarodna organizacija, lahko uporablja svoja pravila za oddajo javnih naročil, če zagotavljajo jamstva, enakovredna mednarodno sprejemljivim standardom;
 - (c) kadar je upravičenec javni organ partnerske države pri čezmejnem sodelovanju, ki svoje sofinanciranje prenese na organ upravljanja, lahko uporablja nacionalne zakone, predpise in upravne določbe, če to dovoljuje sporazum o financiranju in so izpolnjena splošna načela iz točke (a) odstavka 2.
2. V vseh drugih primerih so izpolnjene naslednje obveznosti:
- (a) javno naročilo se dodeli ponudniku z najboljšim razmerjem med kakovostjo in ceno, če je to primerno, pa ponudniku, ki ponuja najnižjo ceno, pri čemer se preprečijo nasprotja interesov;
 - (b) za javna naročila, katerih vrednost presega 60 000 EUR, se uporabljajo tudi naslednja pravila:
 - (i) oblikuje se odbor za ocenjevanje, ki oceni vloge in/ali ponudbe na podlagi meril za izključitev, izbiro in dodelitev, ki jih v razpisni dokumentaciji vnaprej objavi upravičenec. Odbor mora imeti liho število članov, ki so ustrezno usposobljeni za sprejemanje stališč o ponudbah/vlogah;
 - (ii) zagotoviti je treba ustrezno preglednost, pošteno konkurenco in ustrezno predhodno obveščanje javnosti;

- (iii) zagotovijo se enako obravnavanje, sorazmernost in nediskriminacija;
 - (iv) razpisna dokumentacija mora biti oblikovana v skladu z dobro mednarodno prakso;
 - (v) roki za predložitev vlog ali ponudb morajo biti dovolj dolgi, da imajo zainteresirane strani dovolj časa za pripravo ponudb;
 - (vi) kandidati ali ponudniki so izključeni iz sodelovanja v postopku oddaje javnih naročil, če so v eni od situacij iz člena 106(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Kandidati ali ponudniki morajo potrditi, da niso v eni od teh situacij. Poleg tega se javna naročila ne smejo dodeliti kandidatom ali ponudnikom, ki so med postopkom oddaje javnih naročil v eni od situacij iz člena 107 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012;
 - (vii) upoštevajo se postopki oddaje javnih naročil iz členov 53 do 56.
3. V vseh primerih se uporabljajo pravila o državljanstvu in poreklu iz členov 8 in 9 Uredbe (EU) št. 236/2014.

Člen 53

Postopki oddaje javnih naročil za storitve

1. Javna naročila storitev v vrednosti najmanj 300 000 EUR se oddajo po mednarodnem omejenem postopku oddaje javnih naročil po objavi obvestila o javnem naročilu. Obvestilo o javnem naročilu se objavi v vseh ustreznih medijih zunaj programskega območja, v njem pa je navedeno število kandidatov, ki bodo pozvani, da predložijo ponudbe, tj. med štiri in osem kandidatov, kar zagotavlja dejansko konkurenčnost.
2. Javna naročila storitev v vrednosti več kot 60 000 EUR, vendar manj kot 300 000 EUR, se oddajo po konkurenčnem postopku s pogajanjem brez objave. Upravičenec se posvetuje z vsaj tremi poljubnimi ponudniki storitev in se z enim ali več dogovori o pogojih javnega naročila.

Člen 54

Postopki oddaje javnih naročil za nabavo blaga

1. Javna naročila za nabavo blaga v vrednosti najmanj 300 000 EUR se oddajo po mednarodnem odprtem postopku oddaje javnih naročil po objavi obvestila o javnem naročilu v vseh ustreznih medijih zunaj programskega območja.
2. Javna naročila za nabavo blaga v vrednosti najmanj 100 000 EUR, vendar manj kot 300 000 EUR, se oddajo po odprtem postopku oddaje javnih naročil, ki je objavljen na programskem območju. Vsak upravičeni ponudnik mora imeti enake možnosti kot lokalna podjetja.
3. Javna naročila za nabavo blaga v vrednosti več kot 60 000 EUR, vendar manj kot 100 000 EUR, se oddajo po konkurenčnem postopku s pogajanjem brez objave. Upravičenec se posvetuje z vsaj tremi poljubnimi dobavitelji in se z enim ali več dogovori o pogojih javnega naročila.

Člen 55

Postopki oddaje javnih naročil za gradnje

1. Javna naročila za gradnje v vrednosti najmanj 5 000 000 EUR se oddajo po mednarodnem odprtem postopku oddaje javnih naročil ali, glede na posebne značilnosti nekaterih gradenj, po omejenem postopku oddaje javnih naročil po objavi obvestila o javnem naročilu v vseh ustreznih medijih zunaj programskega območja.
2. Javna naročila za gradnje v vrednosti najmanj 300 000 EUR, vendar manj kot 5 000 000 EUR, se oddajo po odprtem postopku oddaje javnih naročil, ki je objavljen na programskem območju. Vsak upravičeni ponudnik mora imeti enake možnosti kot lokalna podjetja.

3. Javna naročila za gradnje v vrednosti najmanj 60 000 EUR, vendar manj kot 300 000 EUR, se oddajo po konkurenčnem postopku s pogajanji brez objave. Upravičenec se posvetuje z vsaj tremi poljubnimi izvajalci in se z enim ali več dogovori o pogojih javnega naročila.

Člen 56

Uporaba postopka s pogajanji

Upravičenec se lahko za uporabo postopka s pogajanji na podlagi ene oddaje naročila odloči v primerih iz členov 266, 268 in 270 Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012.

Oddelek 2

Finančna podpora tretjim osebam

Člen 57

Finančna podpora tretjim osebam

1. Če projekt zahteva dodelitev finančne podpore tretjim osebam, se ta lahko zagotovi, če velja naslednje:
 - (a) posamezna tretja oseba ustrezno jamči za izterjavo zneskov;
 - (b) upoštevana so načela sorazmernosti, preglednosti, dobrega finančnega poslovanja, enakega obravnavanja in nediskriminacije;
 - (c) preprečena so navzkrižja interesov;
 - (d) finančna podpora ne sme biti kumulativna ali dodeljena retroaktivno, načeloma vključuje sofinanciranje, njen namen ali posledica pa ne sme biti pridobivanje dobička za posamezno tretjo osebo;
 - (e) pogoji za dodelitev finančne podpore so strogo določeni v pogodbi, tako da upravičencu ne dopuščajo prostega poudarka. V pogodbi so zlasti podrobno opredeljene kategorije oseb, ki so upravičene do podpore, merila za dodelitev (vključno z merili za določitev točnega zneska) in stalni seznam različnih vrst dejavnosti, ki lahko prejmejo tako finančno podporo;
 - (f) najvišji znesek finančne podpore, ki se lahko izplača, ni višji od 60 000 EUR za posamezno tretjo osebo, razen kadar je finančna podpora glavni cilj projekta.
2. Uporabljajo se pravila o državljanstvu in poreklu iz členov 8 in 9 Uredbe (EU) št. 236/2014. Kadar posredovana nepovratna sredstva presega 60 000 EUR, se smiselno uporabljajo pravila o sodelovanju iz točke (b)(vi) člena 52.

NASLOV VIII

PLAČILA, PREDSTAVITEV IN POTRDITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV, FINANČNI POPRAVKI IN IZTERJAVE

POGLAVJE 1

Plačila

Člen 58

Letni prevzem obveznosti

1. Pri deljenem upravljanju Komisija prevzame začetne obveznosti, potem ko sprejme program v skladu s členom 5.
2. Pri posrednem upravljanju Komisija prevzame začetne obveznosti po sprejetju programa in po začetku veljavnosti sporazuma, s katerim se naloge izvrševanja proračuna prenesejo na mednarodno organizacijo ali na partnersko državo pri čezmejnem sodelovanju iz členov 81 in 82.

3. Komisija nato vsako finančno leto prevzame ustrezno obveznost najpozneje do 1. maja. Znesek letnih obveznosti je določen v skladu s finančnim načrtom, pri čemer se upoštevata napredek programa in razpoložljivost sredstev. Komisija organ upravljanja obvesti o letnem prevzemu obveznosti.

Člen 59

Splošna pravila glede plačil

1. Plačila organom upravljanja se lahko izvedejo v obliki predfinanciranja ali plačila končne razlike.
2. Odpre se bančni račun v eurih, posebej namenjen programu. Kadar plačila Komisije potekajo prek drugega bančnega računa, ki ni bančni račun programa, se s tem povezani zneski ter vse natečene obresti brez odlašanja in v celoti prenesejo na bančni račun programa.
3. Noben znesek se ne odšteje ali zadrži, prav tako pa se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, ki bi vplivala na te zneske ali vse natečene obresti.

Člen 60

Skupna pravila za izračun predfinanciranja

1. Organ upravljanja lahko vsako finančno leto po prejemu obvestila o letnem prevzemu obveznosti zahteva, da se mu v okviru predfinanciranja izplača do 80 % prispevka Unije za zadevno finančno leto. Od drugega finančnega leta se k zahtevku za predfinanciranje priloži začasni proračun, v katerem so podrobno navedeni obveznosti organa upravljanja in plačila za dve obračunski leti po zadnjem revizijskem mnenju iz člena 68. Komisija po pregledu začasnega proračuna, oceni dejanskih potreb programa po financiranju in preverjanju razpoložljivosti sredstev izvede plačilo celotnega zahtevanega zneska predfinanciranja ali dela tega zneska, in sicer najpozneje 60 dni po datumu, ko je bil zahtevek za plačilo registriran pri Komisiji.
2. Organ upravljanja lahko med finančnim letom v okviru dodatnega predfinanciranja zahteva izplačilo vseh že dodeljenih sredstev ali dela sredstev. Organ upravljanja v podporo svoji zahtevi predloži vmesno finančno poročilo, v katerem je utemeljeno, da odhodki, ki so dejansko nastali ali bodo predvidoma nastali pred koncem finančnega leta, presegajo že plačane zneske predfinanciranja. Tako naknadno izplačilo pomeni dodatno predfinanciranje, če mu ni predloženo revizijsko mnenje iz člena 68.
3. Komisija vsako finančno leto izvajanja programa obračuna predhodna plačila v okviru predfinanciranja glede na dejansko nastale in upravičene odhodke, kakor so potrjeni z revizijskim mnenjem iz člena 68, po sprejetju računovodskih izkazov, kot je opisano v členu 69(2). Na podlagi rezultatov te potrditve obračuna lahko Komisija opravi potrebne finančne prilagoditve.

Člen 61

Prekinitev roka plačila

1. Odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil v smislu Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 lahko prekine rok plačila pri zahtevku za plačilo za največ šest mesecev v kateri koli od naslednjih okoliščin:
 - (a) po informacijah nacionalnega revizijskega organa ali revizijskega organa Unije obstajajo jasni dokazi o znatnih pomanjkljivostih pri delovanju sistema upravljanja in nadzora;
 - (b) odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil mora izvesti dodatna preverjanja, potem ko je bil obveščen in opozorjen, da so odhodki povezani z nepravilnostjo z resnimi finančnimi posledicami;
 - (c) eden od dokumentov, zahtevanih v členu 77, ni bil predložen;
 - (d) eden od dokumentov, zahtevanih v členih 60 in 64, ni bil predložen.

Organ upravljanja lahko privoli, da se obdobje prekinitve podaljša za dodatne tri mesece.

2. Odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil omeji prekinitvev na tisti del odhodkov, ki je zajet v zahtevku za plačilo, na katerega so vplivali elementi iz prvega pododstavka odstavka 1, razen če ni mogoče ugotoviti, za kateri del odhodkov gre. Odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil nemudoma obvesti državo članico, ki gosti organ upravljanja, in organ upravljanja o razlogih za prekinitvev ter od njiju zahteva, da razrešita stanje. Odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil prekliče prekinitvev, takoj ko se sprejmejo potrebni ukrepi. Ta prekinitvev se lahko podaljša za več kot šest mesecev, če se potrebni ukrepi ne sprejmejo.

Člen 62

Začasna ustavitev plačil

1. Komisija lahko vsa plačila ali del plačil začasno ustavi v naslednjih okoliščinah:
 - (a) obstaja resna pomanjkljivost v uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora programa, ki ogroža prispevek Unije in za katero niso bili sprejeti popravni ukrepi;
 - (b) države udeleženke huje kršijo obveznosti iz člena 31;
 - (c) odhodki so povezani z nepravilnostjo, ki ni bila odpravljena in ima resne finančne posledice;
 - (d) obstaja resna pomanjkljivost v kakovosti in zanesljivosti sistema ocenjevanja in spremljanja;
 - (e) na podlagi spremljanja, ocenjevanja ali revizije obstajajo dokazi, da program ne deluje v skladu s časovnimi okviri, navedenimi v členu 4 in sporočenimi v skladu s členom 77.
2. Potem ko je Komisija organu upravljanja dala možnost, da predloži svoje pripombe, se lahko odloči začasno ustaviti vsa plačila predfinanciranja ali del teh plačil.
3. Komisija prekliče začasno ustavitev vseh ali dela plačil, ko organ upravljanja sprejme ustrezne ukrepe, ki omogočajo preklic začasne ustavitve.

Člen 63

Plačila glavnim upravičencem

1. Plačila glavnim upravičencem se lahko izvedejo v eni od naslednjih oblik:
 - (a) predfinanciranje;
 - (b) vmesno plačilo;
 - (c) plačilo končne razlike.
2. Organ upravljanja zagotavlja, da se plačila glavnim upravičencem obdelajo čim hitreje in v skladu s podpisano pogodbo. Noben znesek se ne odšteje ali zadrži, če to ni opredeljeno v podpisani pogodbi, prav tako se ne obračuna nobena posebna ali druga dajatev z enakovrednim učinkom, zaradi katere bi se ta plačila znižala.

Člen 64

Plačilo končne razlike

1. Organ upravljanja do 30. septembra 2024 predloži zahtevek za plačilo končne razlike, ki mu priloži dokumente iz člena 77(5).
2. Plačilo končne razlike se izvede najpozneje tri mesece po datumu potrditve obračuna končnega obračunskega leta ali en mesec po datumu sprejetja končnega poročila o izvajanju, odvisno od tega, kateri datum nastopi pozneje.

Člen 65

Izjeme od sprostitev obveznosti

1. Znesek, na katerega se nanaša sprostitev obveznosti, se zniža za zneske, ki jih organ upravljanja ni mogel prijaviti Komisiji:
 - (a) ker so bili projekti začasno ustavljeni zaradi sodnih postopkov ali upravnih pritožb z odložilnim učinkom ali
 - (b) zaradi višje sile, ki je resno vplivala na izvajanje celotnega programa ali njegovega dela;
 - (c) zaradi uporabe člena 61 ali 62.
2. Organ upravljanja, ki se sklicuje na višjo silo na podlagi točke (b) odstavka 1, dokaže njene neposredne posledice za izvajanje celotnega programa ali njegovega dela. Za namene točk (a) in (b) odstavka 1 se lahko za znižanje zaprosi enkrat, če je začasna ustavitev ali višja sila trajala do največ enega leta, ali večkrat glede na trajanje višje sile ali število let med datumom sodne ali upravne odločbe, s katero je bilo izvajanje projekta začasno ustavljeno, in datumom končne sodne ali upravne odločbe.
3. Organ upravljanja do 15. februarja pošlje Komisiji informacije o izjemah iz odstavka 1 za znesek, ki ga je treba prijaviti do 31. decembra prejšnjega finančnega leta.

Člen 66

Postopek za sprostitev obveznosti

1. Komisija pravočasno obvesti organ upravljanja, kadar koli obstaja tveganje za sprostitev obveznosti v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 236/2014.
2. Komisija na podlagi informacij, ki jih je prejela na dan 15. februarja, organ upravljanja obvesti o znesku, na katerega se nanaša sprostitev obveznosti, ki izhaja iz navedenih informacij.
3. Organ upravljanja ima na voljo dva meseca, da pristane na znesek sprostite obveznosti ali da predloži svoje pripombe.
4. Organ upravljanja do 30. junija predloži Komisiji spremenjen finančni načrt, ki za zadevno finančno leto odraža vpliv znižanega zneska podpore na tematske cilje ali tehnično pomoč v okviru programa. Če tega ne stori, Komisija spremeni finančni načrt, tako da za zadevno finančno leto zmanjša prispevek Unije. Vpliv zmanjšanja na tematske cilje in tehnično pomoč je sorazmeren.
5. Komisija spremeni sklep o sprejetju programa.

Člen 67

Uporaba eura

1. Odhodke, ki nastanejo v valuti, ki ni euro, organ upravljanja in upravičenec preračunata v eure z uporabo mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Komisije, ki velja v enem od naslednjih mesecev:
 - (a) v mesecu, v katerem so nastali odhodki;
 - (b) v mesecu, v katerem so bili odhodki predloženi v pregled v skladu s členom 32(1);
 - (c) v mesecu, v katerem je bil o odhodkih obveščen glavni upravičenec.
2. Izbrana metoda je določena v programu in se uporablja med trajanjem programa. Za tehnično pomoč in projekte se lahko uporabljata različni metodi.

POGLAVJE 2

Predstavitev in potrditev računovodskih izkazov

Člen 68

Predstavitev računovodskih izkazov

1. Računovodske izkaze v okviru programa pripravi organ upravljanja. Ti računovodski izkazi so neodvisni in ločeni ter zajemajo le transakcije v zvezi s programom. Vodijo se tako, da omogočajo analitično spremljanje programa glede na prednostne naloge in tehnično pomoč.
2. Organ upravljanja v svojem letnem poročilu Komisiji do 15. februarja predloži naslednje finančne informacije:
 - (a) računovodske izkaze za predhodno obračunsko leto;
 - (b) izjavo o upravljanju, ki jo podpiše predstavnik organa upravljanja in ki potrjuje, da:
 - (i) so informacije ustrezno prikazane, popolne in točne;
 - (ii) so bili odhodki uporabljeni za predvideni namen;
 - (iii) vzpostavljeni sistemi nadzora zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti z izkazi povezanih transakcij;
 - (c) letni povzetek nadzora, ki ga je izvajal organ upravljanja, vključno z analizo narave in razsežnosti napak ter pomanjkljivosti, ugotovljenih v sistemih, in sprejetimi ali načrtovanimi popravnimi ukrepi;
 - (d) revizijsko mnenje o letnih računovodskih izkazih;
 - (e) letno revizijsko poročilo, ki ga pripravi revizijski organ in vsebuje povzetek opravljenih revizij, vključno z analizo narave in razsežnosti napak ter pomanjkljivosti, ugotovljenih na sistemski ravni ali pri projektih, in sprejetimi ali načrtovanimi popravnimi ukrepi;
 - (f) oceno stroškov, ki so nastali od 1. julija do 31. decembra v predhodnem letu;
 - (g) seznam projektov, ki so se zaključili med obračunskim letom.
3. Računovodski izkazi iz točke (a) odstavka 2 se predložijo za vsak program ter na ravni posamezne prednostne naloge in tehnične pomoči vključujejo:
 - (a) nastale in plačane odhodke ter zaslužene in prejete prihodke organa upravljanja;
 - (b) preklicane in izterjane zneske med obračunskim letom, zneske, ki jih je treba izterjati na koncu obračunskega leta, in neizterljive zneske.
4. V revizijskem mnenju iz točke (d) odstavka 2 je opredeljeno, ali računovodski izkazi zagotavljajo resničen in pošten pregled, ali so z njimi povezane transakcije zakonite in redne ter ali vzpostavljeni sistemi nadzora ustrezno delujejo. V mnenju je navedeno tudi, ali se je pri revizijskem delu pojavil dvom o trditvah v izjavi o upravljanju iz točke (b) odstavka 2.

Člen 69

Potrditev računovodskih izkazov

1. Komisija pregleda računovodske izkaze in organ upravljanja do 31. maja v letu po koncu obračunskega leta obvesti, ali potrjuje, da so računovodski izkazi popolni, točni in verodostojni.
2. Komisija poravna predfinanciranje na podlagi nastalih upravičenih odhodkov, kot so potrjeni z revizijskim mnenjem iz točke (d) člena 68(2).
3. Potrditev računovodskih izkazov ne posega v nobene nadaljnje finančne popravke v skladu s členom 72.

Člen 70

Obdobje vodenja evidenc

1. Organ upravljanja in upravičenci hranijo vse dokumente, povezane s programom ali projektom, še pet let od datuma plačila salda za program. Zlasti hranijo poročila, dokazila ter računovodske izkaze, računovodske listine in vse druge dokumente, povezane s financiranjem programa (vključno z vsemi dokumenti v zvezi z dodelitvijo javnih naročil) in projektov.
2. Ne glede na odstavek 1 se evidence, ki se nanašajo na revizije, pritožbe, pravne spore ali izterjavo zahtevkov, ki izhajajo iz izvedbe programa ali projekta, vodijo, dokler take revizije, pritožbe, pravni spori ali izterjave zahtevkov niso razrešeni.

POGLAVJE 3

Finančni popravki in izterjave

Oddelek 1

Finančni popravki

Člen 71

Finančni popravki, ki jih izvede organ upravljanja

1. Organ upravljanja je najprej odgovoren za preprečevanje in preiskovanje nepravilnosti ter izvajanje potrebnih finančnih popravkov in izterjav. V primeru sistemskih nepravilnosti organ upravljanja razširi svojo preiskavo na vse morebiti prizadete dejavnosti.

Organ upravljanja izvede potrebne finančne popravke v povezavi s posameznimi ali sistemskimi nepravilnostmi, odkritimi v projektih, tehnični podpori ali programu. Finančni popravki zajemajo preključ celotnega ali dela prispevka Unije za projekt ali tehnično pomoč. Organ upravljanja upošteva naravo in resnost nepravilnosti in finančne izgube ter izvede sorazmerni finančni popravek. Organ upravljanja finančne popravke evidentira v letnih računovodskih izkazih za obračunsko leto, v katerem je sprejeta odločitev o preključu.

2. Prispevek Unije, preključan v skladu z odstavkom 1, se lahko ponovno uporabi v zadevnem programu v skladu z odstavkom 3.
3. Prispevek, preključan v skladu z odstavkom 1, se ne sme ponovno uporabiti za projekt, ki je bil finančno popravljen, ali v primeru, kadar je bil finančni popravek izveden zaradi sistemske nepravilnosti za noben projekt, na katerega je vplivala sistemska nepravilnost.

Člen 72

Finančni popravki Komisije

1. Komisija izvede finančne popravke s črtanjem celotnega ali dela prispevka Unije k programu in izterjavo od organa upravljanja, da se iz financiranja Unije izključijo odhodki, ki kršijo pravo, ki se uporablja, ali so povezani s pomanjkljivostmi v sistemih upravljanja in nadzora programa, ki sta jih ugotovila Komisija ali Računsko sodišče.
2. Kršitev prava, ki se uporablja, vodi k finančnemu popravku samo v povezavi z odhodki, prijavljenimi Komisiji, in kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) kršitev je vplivala na izbiro pogodbe v zvezi s projektom ali tehnično podporo ali pa zaradi narave kršitve navedenega vpliva ni mogoče ugotoviti, je pa mogoče utemeljeno sklepati, da je imela kršitev tak učinek;
 - (b) kršitev je vplivala na znesek odhodkov, prijavljenih za program, ali pa zaradi narave kršitve ni mogoče ugotoviti njenega finančnega vpliva, je pa mogoče utemeljeno sklepati, da je imela kršitev tak učinek.

3. Komisija izvede finančne popravke zlasti, kadar po potrebnem pregledu ugotovi, da:
 - (a) obstaja resna pomanjkljivost v sistemih upravljanja in nadzora programa, kar ogroža že plačani prispevek Unije;
 - (b) organ upravljanja ni izpolnil svojih obveznosti iz člena 71 pred začetkom postopka finančnih popravkov iz tega odstavka;
 - (c) odhodki, prijavljeni v letnem ali končnem poročilu, so nepravilni in jih organ upravljanja ni popravil pred začetkom postopka finančnih popravkov iz tega odstavka.

Komisija svoje finančne popravke utemelji na posameznih primerih ugotovljene nepravilnosti, pri čemer upošteva, ali je nepravilnost sistemska. Kadar ni mogoče natančno določiti zneska nepravilnih odhodkov, Komisija uporabi pavšalni ali ekstrapolirani finančni popravek.

4. Komisija pri odločanju o znesku finančnega popravka iz odstavka 3 upošteva načelo sorazmernosti, tako da upošteva naravo in resnost nepravilnosti ter obseg in finančne posledice pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora, ki so bile ugotovljene v programu.

5. Kadar Komisija svoje stališče utemeljuje na podlagi poročil zunanjih revizorjev, se po zaslišanju organa upravljanja in revizorjev sama odloči glede finančnih posledic.

6. Zaključek programa ne posega v pravico Komisije do naknadne izvedbe finančnih popravkov v zvezi z organom upravljanja.

7. Kot merila za določitev stopnje finančnega popravka, ki se uporabi, in merila za uporabo pavšalnih stopenj ali ekstrapoliranega finančnega popravka se uporabljajo merila, ki so bila sprejeta v skladu z Uredbo (EU) št. 1303/2013 ⁽¹⁾, zlasti členom 144, in merila iz Sklepa Komisije z dne 19. decembra 2013 ⁽²⁾.

Člen 73

Postopek

1. Komisija pred sprejetjem sklepa o finančnem popravku obvesti organ upravljanja o začasnih ugotovitvah svojega pregleda in zahteva, da organ upravljanja v dveh mesecih predloži svoje pripombe.

2. Kadar Komisija predlaga finančni popravek na podlagi ekstrapolacije ali pavšala, ima organ upravljanja s pregledom zadevne dokumentacije možnost dokazati, da je dejanski obseg nepravilnosti manjši kot v oceni Komisije. Organ upravljanja lahko v dogovoru s Komisijo navedeni pregled omeji na ustrezen delež ali vzorec zadevne dokumentacije. Razen v upravičenih primerih rok za navedeni pregled ni daljši od dveh mesecev, ki sledita obdobju dveh mesecev iz odstavka 1.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁽²⁾ Sklep Komisije z dne 19. decembra 2013 o opredelitvi in odobritvi smernic za določanje finančnih popravkov pri izdatkih, financiranih s strani Unije v okviru deljenega upravljanja, ki jih izvede Komisija zaradi neskladnosti s pravili o javnih naročilih (C(2013)9527).

3. Komisija upošteva vsa dokazila, ki jih organ upravljanja predloži v rokih iz odstavkov 1 in 2.
4. Kadar organ upravljanja ne sprejme začasnih ugotovitev Komisije, je povabljen na zaslihanje pred Komisijo, da se zagotovi dostopnost vseh ustreznih informacij in pripomb kot podlaga za ugotovitve Komisije o izvedbi finančnega popravka.
5. V primeru dogovora in brez poseganja v odstavek 6 lahko organ upravljanja v skladu s členom 71(2) ponovno uporabi preklicani prispevek k zadevnemu programu.
6. Komisija sprejme sklep o izvedbi finančnih popravkov v šestih mesecih od datuma zaslišanja ali od datuma prejema dodatnih informacij, kadar se organ upravljanja strinja, da predloži take dodatne informacije po zaslišanju. Komisija upošteva vse informacije in pripombe, predložene med postopkom. Če zaslihanje ni izvedeno, se šestmesečni rok začne dva meseca po datumu vabila na zaslihanje, ki ga je poslala Komisija.
7. Kadar Komisija ali Računsko sodišče odkrije nepravilnosti, ki dokazujejo resno pomanjkljivost pri učinkovitem delovanju sistemov upravljanja in nadzora, se s finančnim popravkom zmanjša prispevek Unije.

Prvi pododstavek se ne uporablja v primeru resne pomanjkljivosti pri učinkovitem delovanju sistemov upravljanja in nadzora, ki je bila pred datumom, ko sta jo odkrila Komisija ali Računsko sodišče:

- (a) ugotovljena v izjavi o upravljanju, letnem poročilu o nadzoru ali revizijskem mnenju, predloženem Komisiji v skladu s členom 68, ali v drugih revizijskih poročilih revizijskega organa, predloženih Komisiji, ter so bili sprejeti ustrezni ukrepi; ali
- (b) je v zvezi z njo organ upravljanja že sprejel ustrezne popravne ukrepe.

Ocena resnih pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora temelji na pravu, ki se uporablja, kadar so predložene ustrezne izjave o upravljanju, letna poročila o nadzoru in revizijska mnenja.

Ko Komisija odloča o finančnem popravku:

- (a) upošteva načelo sorazmernosti tako, da upošteva naravo in težo resne pomanjkljivosti pri uspešnem delovanju sistemov upravljanja in nadzora ter njene finančne posledice za proračun Unije;
- (b) za uporabo pavšalne stopnje ali ekstrapoliranega popravka izključi nepravilne odhodke, ki jih je predhodno ugotovil organ upravljanja in so bili predmet prilagoditve v računovodskih izkazih, ter odhodke, ki so predmet tekoče ocene zakonitosti in pravilnosti;
- (c) upošteva pavšalno stopnjo ali ekstrapolirane popravke, ki jih je organ upravljanja uporabil za odhodke za druge resne pomanjkljivosti, ki jih je ugotovil, ko je določil obstoj preostalega tveganja za proračun Unije.

Oddelek 2

Izterjave

Člen 74

Finančne obveznosti in izterjave

1. Organ upravljanja je odgovoren za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov.
2. Kadar je izterjava povezana s kršitvijo pravnih obveznosti s strani organa upravljanja, ki izhajajo iz te uredbe in Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012, je organ upravljanja odgovoren za povračilo zadevnih zneskov Komisiji.

3. Kadar je izterjava povezana s sistemskimi pomanjkljivostmi v sistemih upravljanja in nadzora v okviru programa, je organ upravljanja odgovoren za povračilo zadevnih zneskov Komisiji v skladu s porazdelitvijo obveznosti med države udeleženke, kot je določeno v programu.
4. Kadar je izterjava povezana z zahtevkom za izplačilo, ki je naslovljen na upravičenca s sedežem v državi članici, in organ upravljanja ne more izterjati dolga, država članica, v kateri ima sedež upravičenec, plača ustrezní znesek organu upravljanja in ga izterja od upravičenca.
5. Kadar je izterjava povezana z zahtevkom za izplačilo, ki je naslovljen na upravičenca s sedežem v partnerski državi pri čezmejnem sodelovanju, in organ upravljanja ne more izterjati dolga, je stopnja obveznosti partnerske države pri čezmejnem sodelovanju, v kateri ima sedež upravičenec, enaka tisti, ki je določena v ustreznih sporazumih o financiranju iz členov 8 in 9.

Člen 75

Povračilo organu upravljanja

1. Organ upravljanja izterja neupravičeno plačane zneske z zamudnimi obrestmi od glavnega upravičenca. Zadevni upravičenci glavnemu upravičencu povrnejo neupravičeno plačane zneske v skladu s sporazumom o partnerstvu, ki so ga podpisali. Če glavni upravičenec ne more zagotoviti povračila od zadevnega upravičenca, organ upravljanja uradno obvesti slednjega, da povrne znesek glavnemu upravičencu. Če zadevni upravičenec ne povrne zneska, organ upravljanja od države udeleženke, v kateri ima sedež zadevni upravičenec, zahteva, da povrne neupravičeno plačane zneske v skladu s členom 74(2) do (5).
2. Organ upravljanja ravna s potrebno skrbnostjo, da se ob podpori držav udeleženk zagotovi povračilo na podlagi nalogov za izterjavo. Organ upravljanja zlasti zagotovi, da je terjatev resnična, v fiksnem znesku in zapadla. Kadar organ upravljanja ne namerava izterjati ugotovljenega dolga, zagotovi, da je opustitev pravilna ter v skladu z načeloma dobrega finančnega poslovanja in sorazmernosti. Odločitev o odpovedi izterjavi je treba predložiti v predhodno odobritev skupnemu nadzornemu odboru.
3. Organ upravljanja Komisijo obvešča o vseh korakih za izterjavo neporavnanih zneskov. Komisija lahko kadar koli prevzame nalogo izterjave zneskov neposredno od upravičenca ali zadevne države udeleženke.
4. V dokumentaciji, predloženi državi udeleženki ali Komisiji, so vsi dokumenti, ki omogočajo izvedbo izterjave, ter dokazila o korakih, ki jih je opravil organ upravljanja za izterjavo neporavnanih zneskov.
5. Pogodbe, ki jih sklene organ upravljanja, vsebujejo klavzulo, ki Komisiji ali državi udeleženki, v kateri ima sedež upravičenec, omogoča, da izterja vse zneske, ki niso bili poravnani organu upravljanja in ki jih ta ni mogel izterjati.

Člen 76

Povračilo Komisiji

1. Vsa povračila Komisiji se izvedejo pred datumom zapadlosti iz naloga za izterjavo. Datum zapadlosti je 45 dni od datuma izdaje obvestila o dolgovanem znesku.
2. Za vsako zamudo pri povračilu se plačajo zamudne obresti, ki se zaračunajo od datuma zapadlosti plačila do datuma dejanskega plačila. Obrestna stopnja je tri in pol odstotne točke nad stopnjo, ki jo Evropska centralna banka v svojih operacijah glavnega refinanciranja uporablja na prvi delovni dan v mesecu datuma zapadlosti. Zneski, ki jih je treba povrniti, se lahko izravnavajo s katerimi koli zneski, ki so dolgovani upravičencu ali državi udeleženki. To ne vpliva na pravico strani, da se dogovorijo za plačilo v obrokih.

NASLOV IX

POROČANJE, SPREMLJANJE IN OCENJEVANJE

Člen 77

Letna poročila organa upravljanja

1. Organ upravljanja Komisiji do 15. februarja predloži letno poročilo, ki ga je odobril skupni nadzorni odbor. Navedeno letno poročilo vključuje tehnični in finančni del, ki zajemata predhodno obračunsko leto.
2. V tehničnem delu so opisani:
 - (a) napredek, dosežen pri izvajanju programa in njegovih prednostnih nalog;
 - (b) podroben seznam podpisanih pogodb in seznam izbranih projektov, za katere še niso bile sklenjene pogodbe, vključno z rezervnimi seznamami;
 - (c) dejavnosti tehnične pomoči, ki so se izvajale;
 - (d) sprejeti ukrepi, kar zadeva spremljanje in ocenjevanje projektov, rezultati teh ukrepov in ukrepanje za odpravo ugotovljenih težav;
 - (e) dejavnosti obveščanja in komuniciranja, ki so se izvajale.
3. Finančni del se pripravi v skladu s členom 68(2).
4. Poleg tega letno poročilo vsebuje napoved dejavnosti, ki se bodo izvajale v naslednjem obračunskem letu. Napoved vključuje:
 - (a) posodobljeno strategijo revizije;
 - (b) delovni program, finančni načrt in načrtovano uporabo tehnične pomoči;
 - (c) letni načrt spremljanja in ocenjevanja v skladu s členom 78(2);
 - (d) letni načrt obveščanja in komuniciranja v skladu s členom 79(4).
5. Organ upravljanja Komisiji do 30. septembra 2024 predloži končno poročilo, ki ga je odobril skupni nadzorni odbor. To končno poročilo smiselno zajema informacije, zahtevane v odstavkih 2 in 3, za zadnje obračunsko leto in za celotno trajanje programa.

Člen 78

Spremljanje in ocenjevanje

1. Cilj spremljanja in ocenjevanja programa je izboljšati kakovost zasnove in izvajanja ter oceniti in izboljšati njegovo doslednost, uspešnost, učinkovitost in učinek. Rezultati spremljanja in ocenjevanja se upoštevajo pri ciklu načrtovanja in izvajanja programa.
2. V program se vključi okvirni načrt spremljanja in ocenjevanja za celotno trajanje programa. V okviru vsakega programa se nato pripravi letni načrt spremljanja in ocenjevanja, ki ga bo organ upravljanja izvajal v skladu s smernicami Komisije in metodologijo ocenjevanja. Letni načrt se predloži Komisiji najpozneje 15. februarja.
3. Organ upravljanja poleg vsakdanjega spremljanja izvaja tudi ciljno naravnano spremljanje programa in projekta.
4. Komisija ima dostop do vseh poročil o spremljanju in ocenjevanju.

5. Komisija lahko kadar koli izvede ocenjevanje ali spremljanje programa ali dela programa. Na podlagi rezultatov ocenjevanja ali spremljanja, ki se sporočijo skupnemu nadzornemu odboru in organu upravljanja, pristojnega za program, se lahko izvedejo prilagoditve programa.

NASLOV X

PREPOZNAVNOST

Člen 79

Prepoznavnost

1. Za zagotovitev ustreznega obveščanja javnosti so odgovorni organ upravljanja in upravičenci.
2. Organ upravljanja in upravičenci zagotavljajo ustrezno prepoznavnost prispevka Unije k programom in projektom, da se poveča ozaveščenost javnosti o ukrepih Unije in se vzpostavi dosledna slika podpore Unije v vseh državah udeleženkah.
3. Organ upravljanja zagotavlja, da so strategija in ukrepi za spodbujanje prepoznavnosti, ki jih sprejmejo upravičenci, v skladu s smernicami Komisije.
4. V program sta vključena strategija obveščanja za celotno trajanje programa ter okvirni načrt obveščanja in komuniciranja za prvo leto, vključno z ukrepi za spodbujanje prepoznavnosti. V okviru vsakega programa se nato pripravi letni načrt obveščanja in komuniciranja, ki ga bo izvajal organ upravljanja. Navedeni načrt se predloži Komisiji najpozneje 15. februarja.

TRETJI DEL

POSEBNE DOLOČBE

NASLOV I

POSREDNO UPRAVLJANJE PREK MEDNARODNIH ORGANIZACIJ

Člen 80

Mednarodne organizacije kot organ upravljanja

1. Države udeleženke lahko predlagajo, da program upravlja mednarodna organizacija.
2. Za organ upravljanja se lahko predlagajo samo mednarodne organizacije v smislu člena 43 Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012.
3. Mednarodna organizacija izpolnjuje zahteve iz člena 60 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
4. Preden Komisija sprejme program, pridobi dokaze, da so izpolnjene zahteve iz odstavka 3.

Člen 81

Pravila za programe, ki jih upravlja mednarodna organizacija

1. Komisija in mednarodna organizacija skleneta sporazum, v katerem podrobno določita ureditev, ki se uporablja za program. Če program prispeva k finančnemu instrumentu v skladu s členom 42, se upoštevajo pogoji in zahteve v zvezi s poročanjem iz člena 140 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.
2. Določbe iz dela II se uporabljajo za programe, ki jih upravlja mednarodna organizacija, razen če je s sporazumom iz odstavka 1 drugače določeno.

NASLOV II

POSREDNO UPRAVLJANJE PREK PARTNERSKE DRŽAVE PRI ČEZMEJNEM SODELOVANJU

Člen 82

Partnerske države pri čezmejnem sodelovanju kot organ upravljanja

1. Države udeleženke lahko predlagajo, da program upravlja partnerska država pri čezmejnem sodelovanju.
2. Narava nalog, za katere je pooblaščen imenovana partnerska država pri čezmejnem sodelovanju, je določena v sporazumu, ki ga Komisija in partnerska država pri čezmejnem sodelovanju podpišeta v skladu z določbami o posrednem upravljanju iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012.
3. V sporazumu iz odstavka 2 je podrobno opisana ureditev, ki se uporablja za program. V njem je zlasti določeno, katere določbe iz dela II se uporabljajo glede na naravo nalog, za katere je pooblaščen organ upravljanja, in zadevne zneske.

ČETRTEI DEL

KONČNE DOLOČBE

Člen 83

Prehodne določbe

Uredba Komisije (ES) št. 951/2007 ⁽¹⁾ se še naprej uporablja za pravne akte in obveznosti za namene izvrševanja proračuna v letih pred letom 2014.

Člen 84

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 18. avgusta 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 951/2007 z dne 9. avgusta 2007 o določitvi izvedbenih pravil za programe čezmejnega sodelovanja, ki se financirajo v okviru Uredbe (ES) št. 1638/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o splošnih določbah o ustanovitvi Evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva (UL L 210, 10.8.2007, str. 10).

PRILOGA

Merila za imenovanje organa upravljanja

Postopek imenovanja temelji na naslednjih elementih notranjega nadzora:

1. Notranji nadzor

- (i) Organizacijska struktura za funkcije organa upravljanja ter dodelitev funkcij med posameznimi organi in znotraj posameznih organov, kot je opisano v poglavju 2 naslova IV dela II, da se po potrebi zagotovi spoštovanje načela ločevanja nalog.
- (ii) V primeru prenosa nalog na posredniške organe: okvir za zagotovitev opredelitve pristojnosti in obveznosti vsakega posameznega organa, preverjanja njihovih zmogljivosti za opravljanje prenesenih nalog in obstoja postopkov poročanja.
- (iii) Postopki poročanja in spremljanja za preprečevanje, ugotavljanje in odpravljanje nepravilnosti ter izterjavo neupravičeno plačanih zneskov.
- (iv) Načrt za razporeditev ustreznih človeških virov s potrebnimi spretnostmi na različnih ravneh in za različne funkcije v organizaciji.

2. Obvladovanje tveganj

Sistem za zagotavljanje, da se vsaj enkrat na leto izvede ustrezen postopek obvladovanja tveganja, zlasti v primeru večjih sprememb dejavnosti, ob upoštevanju načela sorazmernosti.

3. Dejavnosti upravljanja in nadzora

- (i) Postopki izbire projektov ob zagotavljanju načel preglednosti, enakega obravnavanja, nediskriminacije, objektivnosti in poštene konkurence. Za upoštevanje teh načel:
 - a) se projekti izberejo in dodelijo na podlagi predhodno objavljenih meril za izbor in dodelitev, ki so določena v ocenjevalni razpredelnici. Merila za izbor se uporabljajo za oceno vložnikove zmožnosti za izvedbo predlaganega ukrepa ali delovnega programa. Merila za dodelitev se uporabljajo za oceno kakovosti predloga projekta glede na zastavljene cilje in prednostne naloge;
 - b) za nepovratna sredstva veljajo pravila predhodnega in naknadnega obveščanja javnosti;
 - c) so vložniki pisno obveščeni o rezultatih ocenjevanja. Če se zahtevana nepovratna sredstva ne dodelijo, organ upravljanja predloži razloge za zavrnitev vloge s sklicem na merila za izbor in merila za dodelitev, ki jih vloga ne izpolnjuje;
 - d) je treba preprečiti kakršno koli navzkrižje interesov;
 - e) se ista pravila in pogoji uporabljajo za vse vložnike.
- (ii) Postopki upravljanja pogodb.
- (iii) Postopki preverjanja, vključno z upravnim preverjanjem vsakega zahtevka za plačilo, ki ga predložijo upravičenci, in preverjanje projektov na kraju samem.
- (iv) Postopki obdelave in odobritve plačil.
- (v) Postopki za vzpostavitev sistema za elektronsko zbiranje, evidentiranje in shranjevanje podatkov o posameznih projektih ter za zagotovitev, da je varnost sistemov IT skladna z mednarodno sprejetimi standardi.
- (vi) Postopki, ki jih določi organ upravljanja, za zagotovitev, da upravičenci vodijo ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi s projektom.

- (vii) Postopki za uvedbo uspešnih in sorazmernih ukrepov proti goljufijam.
- (viii) Postopki za pripravo računovodskih izkazov in zagotavljanje njihove pravilnosti, popolnosti in točnosti ter skladnosti odhodkov s pravili, ki se uporabljajo.
- (ix) Postopki za zagotovitev ustrezne revizijske sledi in sistema arhiviranja.
- (x) Postopki za pripravo izjave o zanesljivosti upravljanja, poročila o opravljenem nadzoru in ugotovljenih pomanjkljivostih ter letnega povzetka končnih revizij in nadzora.
- (xi) Kadar se naloge prenesejo na posredniške organe, bi morala merila za imenovanje vključevati oceno veljavnih postopkov za zagotovitev, da organ upravljanja preverja zmožnosti posredniških organov za izvajanje nalog in spremljanje ustreznega izvajanja teh nalog.

4. Obveščanje in komuniciranje

- (i) Organ upravljanja pridobi ali pripravi in uporabi ustrezne informacije za podporo delovanja drugih elementov notranjega nadzora.
- (ii) Organ upravljanja interno razširja informacije, vključno s cilji in odgovornostmi v zvezi z notranjim nadzorom, ki so potrebne za podporo delovanja drugih elementov notranjega nadzora.
- (iii) Organ upravljanja komunicira z zunanjimi stranmi v zvezi z zadevami, ki vplivajo na delovanje drugih elementov notranjega nadzora.

5. Spremljanje

Dokumentirani postopki, izvedena preverjanja in ocene za preveritev obstoja in delovanja elementov notranjega nadzora.
